LUND UNIVERSITY

Internationalisering 2010/2011

Perspektiv, projekt, utbyten, samarbeten och kontakter

Hjärpe, Teres

2011

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

Link to publication

Citation for published version (APA):
Hjärpe, T. (2011). *Internationalisering 2010/2011: Perspektiv, projekt, utbyten, samarbeten och kontakter*. (Working paper-serien; Vol. 2011, Nr. 2). Socialhögskolan, Lunds universitet.

Total number of authors:
1

General rights
Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.
• Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
• You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
• You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: https://creativecommons.org/licenses/

Take down policy
If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

WORKING-PAPER SERIEN

INTERNATIONALISERING 2010/2011

Perspektiv, projekt, utbyten, samarbeten och kontakter

TERES HJÄRPE

Nr 2 • 2011
ISSN 1650-8971

Socialhögskolan, Lunds universitet • Box 23, 221 00 Lund

Sammanfattning

Den här rapporten ger en nulägesbeskrivning av existerande internationella utbyten, samarbeten och kontakter bland studenter och personal och över internationella perspektiv i grundutbildningen. En diskussion förs även om *hur* och *var* institutionen kan gå vidare i internationaliseringsarbetet utifrån insamlad information. Mer konkret finns det avsnitt som behandlar samarbetenas karaktär och omfång, samarbeten via avtal och samarbeten utanför avtal, en avstämning mot internationaliseringspolicyn, diskussion om fortsatt internationalisering samt ett appendix med en förteckning över internationella samarbeten uppdelat på forskning, utbildning och praktik och på världsdelar och länder.

Rapporten visar att det finns stort utrymme för utökad student- och lärarmobilitet inom de avtal som redan finns och att en fördubbling av dagens mobilitet inte är en orimlig målsättning. Utökade utbyten kan fortsätta att utarbetas inom Erasmus och Linnaeus-Palme och samtidigt startas upp inom U21 och LERU.

Genom en avstämning mot internationaliseringspolicyn identifierades punkter där dess mål klart inte är uppfyllda så som avsaknad av en grundkurs på engelska, fler examensarbeten med komparativa inslag och terminsvisa möten för all personal som är inblandad i internationaliseringsarbete. Andra punkter som exempelvis internationella inslag i undervisningen och nätverks- och konferensdeltagande bland forskande personal identifierades som delvis- eller halvt uppfyllda. Ytterligare några punkter så som lärares deltagande i internationellt utbyte och tillsättandet av ytterligare en internationell koordinator kunde placeras under rubriken om mål som kan anses uppfyllda. Ett rimligt tillvägagångsätt för det fortsatta internationaliseringsarbetet skulle kunna vara att prioritera arbetet med målen i den första kategorin.

En jämförelse mellan forskningens, utbildningens och praktikens samarbeten möjliggjorde två uppmärksammanden. Gällande samarbetenas geografiska spridning visade det sig att forskningen och praktiken nästan har motsatta koncentrationspunkter. Forskningen är starkt koncentrerad till Norden och delar av Europa men saknar i stort samarbeten i Afrika, Sydamerika och Asien (undantaget Japan, Indien och Singapore). Praktiken har å andra sidan få samarbeten på nära håll men en jämn och förhållandevis omfattande spridning i övriga världsdelar. Utbildningen hamnar någonstans mitt emellan dessa två. Studenternas intresseområden överensstämmer till synes inte med forskarnas och frågan ställs om det utifrån detta uppmärksammande kanske finns anledning för institutionen att göra prioriteringar?

Förflyttas fokus istället till antal kontakter kunde materialet avslöja att forskningen är mer internationell än utbildningen i den bemärkelsen att det finns drygt dubbelt så många internationella kontakter på forskarnivå som på utbildningsnivå och att ungefär dubbelt så många personaler har internationella forskarkontakter som motsvarande utbildningskontakter. En slutsats utifrån detta skulle kunna vara att utbildningen därför borde prioriteras?

Innehållsförteckning

Förord 5

Författarens förord 6

Kapitel 1 7

Inledning 7

Materialinsamling och bearbetning 8

Informationskällor 8

Bortfall 9

Några förtydliganden 9

Disposition 10

Kapitel 2 10

De internationella samarbetenas karaktär och omfång 11

Kapitel 3 14

Samarbeten via Erasmus- och Linnaeus-Palmeavtal 14

Kapitel 4 17

Samarbeten utanför avtal 17

Internationella forskningsprojekt samt forskar- och doktorandutbyten 17

Nätverk 18

Konferenser 20

Utbildning/Pedagogiska samarbeten 21

Nätverk och konferenser 22

Praktik och praktiknära samarbeten 24

Jämförande översikt mellan forskning, utbildning och praktik 25

Kapitel 5 26

En avstämning mot internationaliseringspolicyn 26

Utbildning på grund- och avancerad nivå 26

Forskarutbildning 31

Forskning 33

Administration 35

Kapitel 6 37

Fortsatt internationalisering och eventuella utvecklingspunkter 37

Appendix 43
Internationella forskningsprojekt samt forskar- och doktorandutbyten 43
Norden 43
Övriga Europa 45
Afrika 48
Asien 48
Oceanien 49
Nordamerika 49
Mellan- och Sydamerika 50
Nätverk 50
Utbildning/pedagogiska samarbeten 52
Norden 52
Övriga Europa 52
Afrika 53
Asien 54
Oceanien 54
Nordamerika 55
Mellan- och Sydamerika 55
Nätverk 56
Praktik och praktiknära samarbeten 57
Norden 57
Övriga Europa 57
Afrika 58
Asien 58
Oceanien 59
Nordamerika 59
Mellan- och Sydamerika 60
Internationella Konferenser 61
Bilaga1 65
Bilaga 2 70
Bilaga 3 74

Bilaga 4 75
Referenslista 76

Figurförteckning

Tabeller

Tabell 1. Socialhögskolans aktuella avtal för student- och lärarutbyten……14

Tabell 2. Jämförelse av student- och lärarmobilitet mellan Lund och Östersund……16

Tabell 3. Förekomst av engelsk kurslitteratur i grundutbildningen……28

Bilder

Bild 1. Karta över internationella forskningsprojekt samt forskar- och doktorandutbyten……19

Bild 2. Karta över utbildnings/pedagogiska samarbeten……23

Bild 3. Karta över praktik- och praktiknära samarbeten……..24

Bild 4. Jämförande översikt: forskning, utbildning och praktik……..25

Diagram

Diagram 1. Andel personal involverad i internationellt samarbete fördelat på befattning……..12

Diagram 2. Undervisning utomlands, all personal……...12

Diagram 3. Internationella forskningsprojekt, all personal……..12

Diagram 4 och 5. Genomförda resp. planerade konferenser, all personal……..13

Diagram 6 och 7. Genomförda resp. planerade doktorandstudier……..32

Diagram 8 och 9. Genomförda resp. planerade konferenser, doktorander……32

Diagram 10 och 11. Genomförda resp. planerade konferenser, professorer……33

Diagram 12 och 13. Genomförda resp. planerade konferenser, lektorer……33

Diagram 14. Nätverk, socialt arbete, professorer……34

Diagram 15. Nätverk, indirekt socialt arbete, professorer……...34

Diagram 16. Nätverk, socialt arbete, lektorer……....34

Diagram 17. Nätverk, indirekt socialt arbete, lektorer……34

Förord

Socialhögskolan har sedan lång tid tillbaka ett omfattande internationellt utbyte. Trots det har vi inte haft någon samlad överblick över detta utbyte. Internationalisering är en viktig fråga vid Lunds universitet och så också vid Socialhögskolan. Som ett led i utvecklingen av det internationella arbetet har institutionsstyrelsen antagit en internationaliseringspolicy och samordningsarbetet har förstärkts genom att ytterligare en internationell koordinator har anställts, Teres Hjärpe.

En av Teres Hjärpes första uppgifter har varit att göra en sammanställning av den internationella samverkan som redan finns och även relatera detta till den antagna policyn. I denna rapport redovisas vad som framkommit. Vi har därmed fått en grundlig genomgång av nuläget. Internationalisering och internationellt utbyte är processer som ständigt pågår. Det finns detaljer som tappats bort i kartläggningen, det finns nya kontakter som tillkommit efter insamlingen av underlaget och det finns äldre samarbeten som tonar ut. Trots dessa osäkerheter ger denna rapport en god samlad bild och en bra grund och inspiration för fortsatt utvecklingsarbete.

Socialhögskolan kan nu glädjas åt att ha en väl genomförd kartläggning att utgå ifrån och denna rapport kan förhoppningsvis också tjäna som en inspirationskälla för internationellt intresserade inom och utom vår institution.

Lund september 2011

Kerstin Svensson

Författarens förord

I februari 2011 fick jag uppdraget att samla Socialhögskolans internationella samarbeten och kontakter i någon form av rapport samt att se över förekomsten av internationella perspektiv i grundutbildningen. I samtal med Kerstin Svensson beslutades att jag skulle begränsa mig till sådant som har varit aktuellt under de senaste åren och som kommer att vara det i den närmaste framtiden. Syftet med sammanställningen, som ni kan läsa mer om i inledningen, är inte att historiskt beskriva institutionens internationella insatser.

Under tiden för materialinsamling fick jag emellertid tillfälle att intervjua en del av personalen och samtalen har då oundvikligen glidit in på sådant som har hänt längre tillbaks i tiden. Min första reflektion kopplat till detta är att det verkar finnas omfattande erfarenheter av internationellt socialt arbete och internationell forskning bland personalen som det skulle varit intressant att fördjupa sig i. Lars B Ohlsson berättade om ett stort Erasmusnätverk för ungdomsforskning som han och kollegor vid Socialhögskolan var aktiva i på 90-talet. Jan Gassne deltog i en annan stor EU-satsning, ”SWIPE”, som skulle bygga upp en internetportal för internationellt socialt arbete och samarbetade med flera olika europeiska universitet. Jag fick också tillfälle att på personalinternatet på Örenäs slott stå bredvid Christer Lindgren när han på världskartan pekade ut Indien, Polen, Israel och New York som platser han varit verksam vid.

Min nyfikenhet väcktes. Vad hände sedan? Vad leder den här typen av erfarenheter till? Vilka sorters samarbeten är bättre resp. sämre? Vilka vinster på längre sikt ger vilka projekt?
Jag hade gärna tagit reda på mer om hur personal med internationella erfarenheter, med några års tidsperspektiv, resonerar kring dem och vad de har lett till i förhållande till yrkesutövningen på Socialhögskolan, som forskare, i undervisningssituationer och i mötet med kollegor och studenter. Det skulle också vara ett bra sätt att ta reda på vilka typer av projekt som kan vara värda att gå in i nu när institutionen står inför en internationaliseringssatsning.

En andra reflektion i sammanhanget är att internationaliseringssatsningar verkar komma i vågor och att en sådan är aktuell just nu. En del av de projekt som nu startas kommer kanske bli liggande när något annat viktigare kommer i vägen, andra projekt blir fruktbara och kan överleva i en tid av mindre resurser. Slutsatsen är inte att det är meningslöst att utveckla internationella samarbeten, utan att det finns anledning att vara selektiv i val av projekt.

Detta är inte heller den enda anledningen till att inta ett kritiskt förhållningssätt till den tid av internationalisering vi befinner oss i. Det finns många aspekter att ta i beaktning. Varför ska Socialhögskolan egentligen internationaliseras? För vems skull? Vad ska det innebära?

Med detta sagt lämnar jag såväl det historiska som det kritiska perspektivet därhän och går över till den nulägesbeskrivning som denna rapport består av.

Juli 2011, Lund

Teres Hjärpe

Kapitel 1

Inledning

Den här rapporten syftar till att ge en nulägesbeskrivning av existerande internationella utbyten, samarbeten och kontakter bland studenter och personal samt över internationella perspektiv i grundutbildningen. Med denna som utgångspunkt skapas en grund för vidare internationaliseringsarbete på Socialhögskolan. Ett sekundärt syfte är att utgöra en första referenspunkt för att fortsättningsvis kunna följa upp och mäta utvecklingen på institutionen.

Förhoppningen är att rapporten kan inspirera personal som är intresserad av internationaliseringsarbete till nya och fortsatta samarbeten. Detta skulle kunna innebära att söka synergieffekter i områden där det redan finns många kontakter, leta efter blinda fläckar på världskartan för att ”bredda” den internationella anknytningen eller välja annan strategi för utvecklingsarbetet.

Socialhögskolan, liksom alla andra svenska universitetsinstitutioner, har att förhålla sig till ett flertal direkta och indirekta direktiv om internationalisering. EU, Sveriges regering, Lunds universitet centralt och Samhällsvetenskapliga fakulteten har alla, om än utifrån lite olika utgångspunkter, formulerat styrdokument med ett gemensamt, tydligt budskap: Internationalisera!

Europeiska kommissionens tillväxtstrategi för de kommande 10 åren *”Europa 2020*” har målsättningen att under tidsperioden uppnå hög sysselsättning, god produktivitet och stor social sammanhållning. Utbildning är ett av fem huvudområden som har fått sina specifika mål definierade. Här ingår bland annat storsatsningen ”*Youth on the move”* som innebär stimulering av ökad studentrörlighet inom Europa med utgångspunkten att utlandsstudier ökar chansen att få jobb för ungdomar. Ökat internationellt utbyte mellan europeiska universitet är här en arbetsmarknadspolitisk åtgärd för att få ner den höga ungdomsarbetslösheten i Europa.[1]

Sveriges regering lade för inte så länge sedan fram en proposition om en nationell strategi för internationalisering: *Gränslös kunskap – högskolan i globaliseringens tid.*[2] Motivet till internationalisering är delvis annorlunda då det främst handlar om att bättre svara upp mot de utmaningar som globaliseringen innebär för svensk högre utbildning. Utmaningarna handlar om ökad global studentrörlighet, skärpt konkurrens mellan universitet och högskolor i olika länder samt framväxten av en global utbildningsmarknad. Sverige skall enligt det första målet …”*vara ett attraktivt studieland för utländska studenter”.* Som ett andra mål skall …”*de högskoleutbildade vara attraktiva på arbetsmarknaden nationellt och internationellt”.* Vidare skall …”*universitet och högskolor bedriva ett aktivt internationaliseringsarbete i syfte att främja utbildningens kvalitet och förståelse för andra länder och internationella förhållanden”* (mål 3), …”*hinder för internationaliseringsarbetet skall undanröjas såväl nationellt som internationellt”* (mål 4), och så

[1] *Youth on the Move - An Initiative of the European Union*; European Commission; Publications Office of the European Union; Luxemburg; 2010.
[2] Regeringens proposition 2008/09:175.

skall…" *uppföljningen av högskolans internationella verksamhet utvecklas och förbättras"* (mål 5).

Lunds universitets policy är daterad till december 2007 och Samhällsvetenskapliga fakulteten kom snart med en egen handlingsplan för internationalisering.[3] De tre huvudmålen är att:

1) Lunds universitet skall vara en internationell miljö och att internationella perspektiv skall genomsyra all utbildning, forskning och administration.
2) Långsiktiga relationer skall prioriteras.
3) Internationaliseringsarbetet skall kvalitetssäkras och följas upp.

Med utgångspunkt i dessa huvudmål antog Socialhögskolan en egen policy i oktober 2010 (se bilaga 1). I samband med detta konstaterades behovet av att göra en inventering av vilka projekt som existerar och vem som är engagerad i vad. En överblick över de "internationella aktiviteter" som redan finns vore en bra utgångspunkt för möjligheterna att uppfylla målen. I denna rapport presenterat utfallet av inventeringen.

Materialinsamling och bearbetning

Här presenteras vilken information som rapporten bygger på, hur den samlats in och använts samt några begränsningar som kännetecknar rapporten.

Informationskällor

Sammanställningens underlag har samlats in genom:

Enkät till all personal som gick ut i webbversion och pappersversion samt med ett erbjudande om att boka tid för intervju istället för att själv fylla i enkäten. Totalt 90 svar inkom av 98 utskickade. 58 st svarade via webbenkät, 17 st via enkät i pappersversion och 15 st via intervju. Enkäten gäller personalens enskilda aktiviteter med internationell koppling (Se bilaga 2).

Information från grundutbildningens 15 kursföreståndare gällande internationella perspektiv på respektive kurs. Informationen har getts via mail eller via intervju.

Kurshemsidor, kursbeskrivningar, litteraturförteckningar och LUP för kompletterande information om kurserna.

Statistik på in- och utresande studenter och personal samt uppgifter om existerande avtal.

[3] Policy för internationalisering vid Lunds universitet 2008-2011, antagen 2007-12-17.

Bortfall

Denna nulägesbeskrivning är långt ifrån fullständig. Det finns många fler internationella samarbeten och kontakter som av olika anledningar missats.

Ett tiotal personer har exempelvis inte svarat på enkäten, varken via webben, pappersversion eller intervju och det finns ett ytterligare tiotal personal som inte inkluderats i utskicken på grund av tillfällig mammaledighet, sjukskrivning eller annan tjänstledighet. Säkerligen har flera av dessa internationella kontakter som hade varit relevanta för rapporten.

Vidare kan ett informationsbortfall antas kopplat till utformningen av enkäten. Det var svårt att veta på förhand exakt vilka och vilken typ av kontakter som personalen hade och därmed finns en risk att frågorna inte täckte alla sorters aktiviteter. Det faktum att några omfattande internationella aktiviteter, som exempelvis Bodil Rasmussons ”Sida-uppdrag”, hamnade under punkten *övrigt* understryker detta. En annan stor brist är att det inte fanns en fråga om internationella publikationer.

Det kan också ha haft stor betydelse om informationen levererades via intervju eller skriftligen via enkäten. Erfarenheten från intervjusituationerna är att det där fanns utrymme att ”fiska” fram mer information. I nästan samtliga fall har personalen under intervjuns gång kommit på nya kontakter efterhand i samband med följdfrågor eller betänkestunder. Enkäten uppmuntrar istället till kortfattade och smidiga svar där också stressfaktorn kan spela in.

Under sammanställandets gång har nya uppgifter tillkommit dagligen, ofta genom en slump, där någon i förbifarten nämnt aktivitet med internationell koppling som dittills inte varit inkluderad i rapporten. Den här typen av kontakter är också föränderliga. Sedan svaren skickades in har säkert nya konferenserbjudanden tillkommit, nya resor bokats in medan andra kontakter lagts på is.

Reservationerna ovan landar i slutsatsen att den här rapporten ger en ögonblicksbild över de kontakter som *åtminstone* finns under den aktuella perioden på Socialhögskolan i Lund.

Några förtydliganden

Arbetets största utmaning har varit att välja principer för sortering av den insamlade informationen från enkäten. En första uppdelning gjordes mellan samarbeten på forskar- och doktorandnivå, på utbildnings/pedagogisk nivå samt praktik och praktiknära samarbeten. Sedan uppstod frågan huruvida själva projekten med internationella kopplingar skulle få stå i centrum eller om det vore bättre att fokusera på länder/delar av världen och vilka olika kontakter som finns där? Eftersom sammanställningens huvudsakliga syfte är att stimulera till vidare samarbeten genom strategiska val utifrån existerande eller inte existerande kontakter har jag valt den senare. Kontakterna presenteras därför områdesvis för Norden, Övriga Europa, Afrika, Asien, Nordamerika, Oceanien och Sydamerika. Detta innebär att projekt med samarbetspartners i flera olika länder återkommer på flera ställen vilket kan tyckas uppradande. Den som vill få ingående information

om vilka kontakter som finns i ett visst land får leta på tre ställen. Jag gjorde dock bedömningen att detta var nödvändigt för att på bästa sätt uppfylla syftet. Ytterligare information om hur samarbetena sorterats finns på sidan 17 i anslutning till att dessa presenteras.

En annan fråga som har uppstått är vad som kan räknas som internationellt och inte. Rapporten utgår från en bred och generös definition där ett samarbete eller en kontakt som involverar Sverige, dvs. någon från Socialhögskolan, och minst ett land till får betraktas som internationellt. Även ett medlemskap i annat lands nätverk har tagits med i den mån de uppgetts, då medlemskapet i sig ger personen internationella kontakter.

Disposition

Den insamlade informationen presenteras och diskuteras i följande sex kapitel samt en appendix:

Kapitel 2: De internationella samarbetenas karaktär och omfång. Utifrån personalens svar på enkäten ges översiktlig information om vilken sorts samarbeten som är aktuella och graden av inblandning från personalens sida.

Kapitel 3: Samarbeten via Erasmus och Linnaeus-Palmeavtal. Statistik om in- och utresande personal samt existerande avtal tillsammans med personalens svar redovisas i denna del i ett försök att ge en bild av i vilken utsträckning avtalen utnyttjas.

Kapitel 4: Samarbeten utanför avtal. Avsnittet bygger helt på personalens svar om sina samarbeten och kontakter. Här presenteras sammanfattningar av alla samarbeten uppdelat på de tre nivåerna forskning, utbildning och praktik.

Kapitel 5: En avstämning mot internationaliseringspolicyn. Intervjuer med kursföreståndare, kurshemsidor, kursplaner och uppsatser tillsammans med personalens svar i enkäten används här i ett försök att ge en lägesrapport i förhållande till internationaliseringspolicyns olika mål.

Kapitel 6: Fortsatt internationalisering och eventuella utvecklingspunkter. Diskussion om *hur* och *var* Socialhögskolan kan fortsätta internationaliseringsarbetet utifrån framlagd information.

Appendix. Fullständig lista på samarbeten, kontakter, nätverk och konferenser.

Kapitel 2

De internationella samarbetenas karaktär och omfång

I enkäten som skickades ut till samtlig personal (se bilaga 1) frågades efter aktiviteter så som:

- **Studier/forskning vid universitet utomlands**
- **Mottagande av internationell gäst**
- **Internationella forskningsprojekt**
- **Deltagande och/eller organisering av internationell konferens**
- **Medlemskap i internationellt nätverk**
- **Deltagande i arbetsgrupp med internationella projekt**
- **Övriga internationella kontakter/aktiviteter**

Några exempel på övriga internationella kontakter/aktiviteter som uppgetts är:

- **Internationella publikationer**
- **Uppdragsutbildning via Sida som involverar ett flertal länder i Afrika, Asien och Sydamerika**
- **Praktikplatskontakter och handledning av studenter som gör utlandspraktik**

61 av totalt 90 respondenter har svarat ja på någon av frågorna om internationella aktiviteter vilket innebär att cirka 68 procent av Socialhögskolans personal kan sägas vara involverade i någon form av internationellt samarbete. I diagram 1 som följer visas hur fördelningen ser ut för respektive befattning:

Diagram 1. Andel personal involverad i internationellt samarbete fördelat på befattning

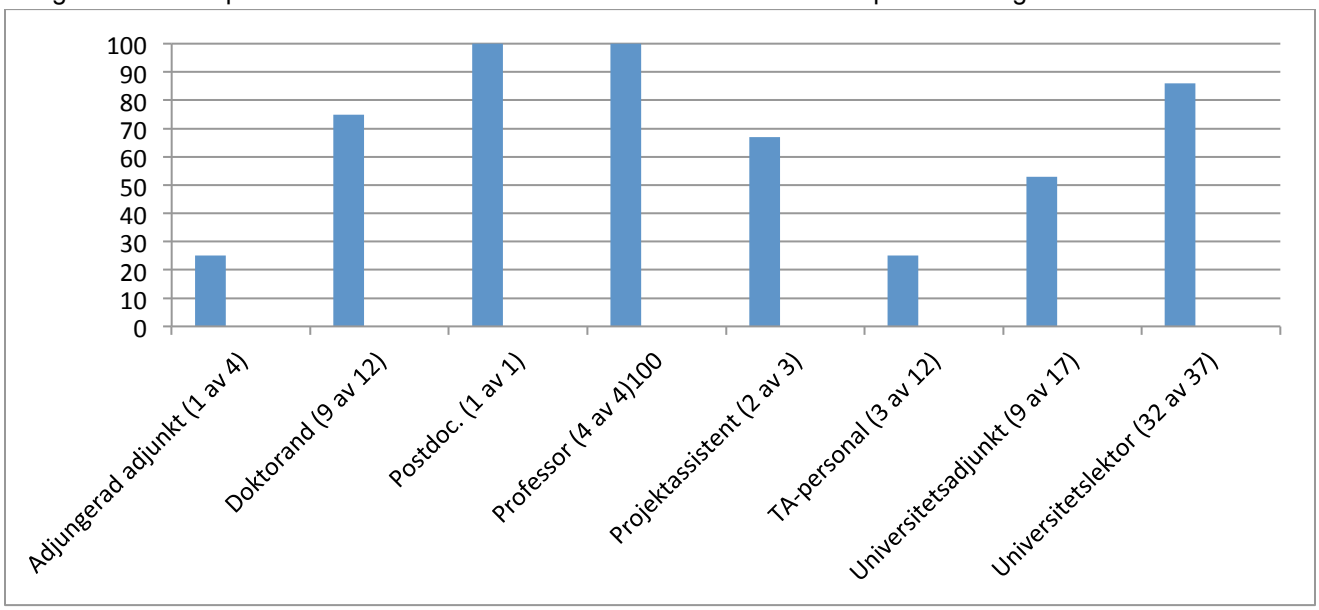

På var och en av de frågor som därefter följde svarade cirka 10-20 procent ja på respektive fråga. Detta ger en bild över hur stor del av personalen som involveras i respektive aktivitet. I diagram 2 och 3 illustreras uppgiften med två exempel.

Diagram 2. Undervisning utomlands, all personal

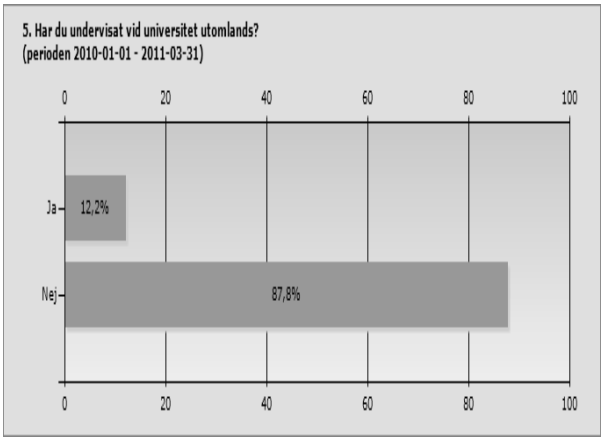

Diagram 3. Int. forskningsprojekt, all personal

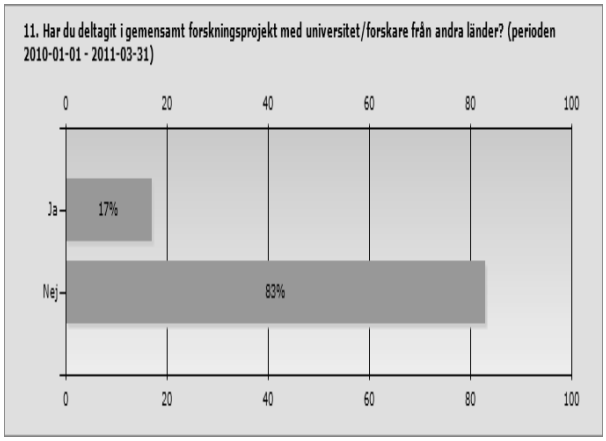

Det stora undantaget från konstaterandet ovan gäller internationella konferenser där cirka 40 procent av personalen har och/eller ska medverka under de angivna tidsperioderna. Se appendix för förteckning.

Diagram 4. Genomförda konferenser, all personal

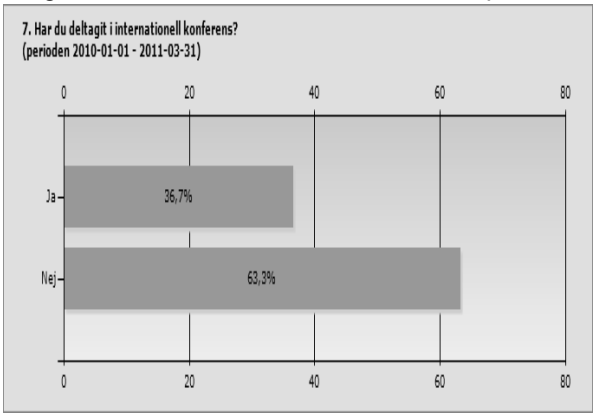

Diagram 5. Planerade konferenser, all personal

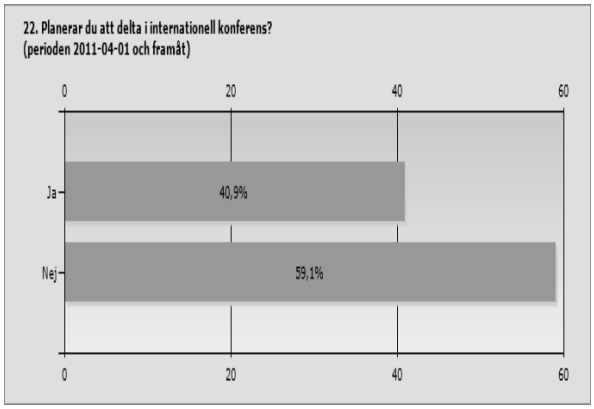

Internationella konferenser kan sägas utmärka sig i förhållande till de andra kategorierna då deltagande i internationell konferens i sig inte innebär något varaktigt samarbete. Å andra sidan kan sådant deltagande leda till mer långvariga kontakter och till influenser från andra länder och kan därmed inte räknas bort helt. Tidigare konstaterades att cirka 68 procent av personalen är involverade i någon form av internationellt samarbete. Utan kategorin för internationella konferenser är sifforna 54 av 90, dvs. cirka 60 procent.

Kapitel 3

Samarbeten via Erasmus- och Linnaeus-Palmeavtal

I tabellen nedan presenteras bilaterala avtal som Socialhögskolan har med utländska universitet inom ramen för Erasmus- och Linneaus-Palmeavtal. Utöver dessa finns avtal på universitetsnivå såväl för lärare som för studenter. Sådant avtal finns exempelvis med Tata Institute of Social Sciences i Mumbai, Indien. I samarbetet är Jan Magnusson från Socialhögskolan en av representanterna för Lund universitet.

Tabell 1. Socialhögskolans aktuella avtal för student- och lärarutbyten

Partner/ University	ERASMUS/.Linnaeus-Palme Code	Suject Area Code	Detailed Subject Name	Numb of stud OUT / year	Numb of stud IN / Year	Numb of staff OUT / year	Numb of Staff IN / year	Valid Date
VIA University Collage, Aarhus	DK Viby 01 Erasmus	14,5	Social Work	2	2	2	2	2007 / 2013
Università degli studi di Firenze	I Firenze01 Erasmus	14,5	Social Work	1	1	0	0	2011 / 2013
Hogeschool van Utrecht	NL Utrecht24 Erasmus	14,5	Social Work	4	2	2	2	2009 / 2012
Alice Salomon Hochschule	D Berlin05 Erasmus	14,5	Social Work	2	2	1	1	2010 / 2013
Erasmus Universiteit Rotterdam	NL Rotter01 Erasmus	14,5	Social Work	2	2	1	1	2010 / 2013
Uniwersytet Lódzki Polen	PL lodz01 Erasmus	14,5	Social Work	0	0	1	1	2010 / 2013
Sheffield Hallam University	UK Sheffie02 Erasmus	14,5	Social Work	2	2	2	2	2010 / 2013
Universitea din Bucuresti	RO Bucures09 Erasmus	14,5	Social Work	1	1	0	0	2010 / 2013
Vilnius Universitetas	LT Vilnius01 Erasmus	14,0	Social Sciences	1	1	1	1	2010 / 2013
Professionshøjskolen Metropol	DK Kopenha15 Erasmus	14,5	Social Work	1	1	0	0	2011 / 2013
Høgskolen i Oslo	N Oslo23 Erasmus	14,5	Social Work	2	2	2	2	2009/2015
Universidad Nacional de Lanús, Argentina	AR Buenosa02 Linnaeus-Palme	14,5	Social Work	2	2	1	1	2011 / 2012
Hochschule Bremen, University of Appl. Sciences	D Bremen04 Erasmus	14,5	Social Work	0	0	1	1	2009 / 2012
Katolische Stiftfachhochschule München	D Munchen07	14,5	Social Work	1	1	1	1	2011 / 2014

Långt ifrån alla av ovanstående avtal utnyttjas fullt ut och några av samarbetena är mer omfattande och involverar fler personer och områden än vad som syns i avtalet. En del av universiteten kommer därför att återkomma även under nästkommande avsnitt ”samarbeten utanför avtal”. Under den aktuella perioden har följande aktiva utbyten skett:

- **VIA University Collage, Aarhus.** Utbytet innebär att två danska studenter gör praktik i Lund varje vårtermin samt praktikhandledning, lärarutbyte ***SOPA53 Socionompraktik*** och utbyte kring mobiliseringskurs. Kontaktpersoner: Annelie Nielsen, Helga Skeidsvoll, Helene Lahti Edmark m fl.

- **Sheffield Hallam University**. Årligt lärarutbyte bl.a. via ***SOAN25 Det Sociala Arbetets Handledningsmetodik*** och ***SOPA41 Perspektiv på sociala problem***. Kontaktpersoner: Ann-Louise Gyllenör, Jan Gassne.

- **Hogeschool van Utrecht.** Mottagande av utbytesstudenter från Utrecht, kursövergripande samarbete kring socionomutbildningen, NORM-nätverk. Kontaktpersoner: Anna-Kerstin Hydén, Helene Lahti Edmark, Dolf Tops.

- **Alice Salomon Hochschule** och **Hochschule van Bremen**. Lärarutbyte ***SOAN11 Socialt arbete som forskningsområde och kunskapsfält***. Social Space Analysis. Kontaktpersoner: Alexandru Panican, Kerstin Svensson.

- **Universidad Nacional de Lanús, Buenos Aires.** Linneaus-Palmeutbyte 2004-2012. Årligt student- och lärarutbyte under en termin respektive en treveckorsperiod. Svenska studenter åker för utlandspraktik och argentinska studenter i Lund läser kurser på institutioner som ger kurser på spanska eller engelska. Lärare från Lanús har medverkat på ***SOPA53 Socionompraktik*** och ***SOPA11 Socialt arbete som ämne och profession*** samt haft öppna föreläsningar och mindre seminarium. Några svenska lärare som varit i Argentina via detta utbyte är Ulla Melin Emilsson, Johan Cronehed och Anders Neergard. Kontaktpersoner: Teres Hjärpe, Anna-Kerstin Hydén.

- **Høgskolen i Oslo.** Lärarutbyte ***SOAN25 Det sociala arbetets handledningsmetodik*** och ***SOPM04 Socialt arbete som mobilisering och entreprenörskap***. Kontaktperson: Jan Gassne.

- **Erasmus Universiteit i Rotterdam**. Universitetet koordinerar ett större nätverk och ett EU ”Intensive Programme”. Kontaktpersoner: Lars Harrysson, Max Koch.

I tabell 2 ges en uppskattad översikt över hur många lärare och studenter som reser in och ut till och från Socialhögskolan i Lund baserat på uppgifter från respektive internationella koordinatorer. Uppgifterna ställs jämförelsevis i relation till motsvarande siffror från socionomutbildningen i Östersund eftersom den sedan länge haft en internationell profil. Siffror inom parantes avser avtalet och siffror utan parantes avser hur många lärare eller studenter som verkligen kommer eller reser per år.

Tabell 2. Jämförelse av student- och lärarmobilitet mellan Lund och Östersund

	LUND	ÖSTERSUND
Inresande avtalsstudenter, Erasmus	(17) 5	cirka 50
Utresande avtalsstudenter, Erasmus	(19) 2-3	5-6
Utresande free –mover*, praktik	cirka 40-50 per år	cirka 90 per år
Utresande lärare Erasmus	(14) 2-3	10-15
Inresande lärare Erasmus	(14) 2-3	4-5 st
Linnaeus-Palme	Argentina	Indien och Kina
Inresande studenter Linnaeus-Palme	2 (5 mån)	2+2 (5 mån)
Utresande studenter Linnaeus-Palme	2 (5 mån)	2+2 (5 mån)
Inresande lärare Linnaeus-Palme	1 (3 v)	1+1 (3 v)
Utresande lärare Linnaeus-Palme	1 (3 v)	2+2 (3 v)

* Free-mover: Studenter som åker på egen hand, utanför avtal.

Ställs uppgifterna om den faktiska mobiliteten på Socialhögskolan i Lund i tabell 2 i relation till uppgifter i tabell 1 om vilka avtal som finns blir det tydligt att dessa utnyttjas sparsamt av såväl studenter som lärare. Inom redan existerande avtal finns därmed utrymme för ett ökat utbyte.

Efter en jämförelse med Östersund som alltså sedan länge satsat på internationalisering kan slutsatsen dras att åtminstone en fördubbling av Socialhögskolans faktiska student- och lärarmobilitet inte är en orimlig målsättning.

Kapitel 4

Samarbeten utanför avtal

Här presenteras sammanfattningar av personalens individuella samarbeten indelat i **internationella forskningsprojekt samt forskar- och doktorandutbyten, utbildnings- och pedagogiska samarbeten** och **praktik och praktiknära samarbeten.** Den fullständiga listan på kontakter och samarbeten finns sist i rapporten i form av en appendix.

På området forskning finns i första hand tre underkategorier som utmärker sig: *gemensamt forskningsprojekt*, dvs. forskning som bedrivs tillsammans med forskare från det angivna landet, projekt som hämtar *empiri* i det angivna landet och slutligen *forskarutbyte, v*ilket innebär ett mer informellt och sporadiskt samarbete. *Doktorandstudier* och *doktorandundervisning* är andra underkategorier som omnämns. Underkategorier till utbildning/pedagogiska samarbeten är exempelvis *lärarutbyte* (gästundervisning i en eller två ”riktningar”) och *utveckling av kurs.* Praktik och praktiknära samarbeten kan på motsvarande sätt röra sig om *praktikplats*, *personlig kontakt med socialarbetare* eller *annan praktiknära kontakt*.
När det fortsättningsvis skrivs om ”träff” eller ”träffar” kan det alltså syfta på vilken/vilka som helst av kategorierna. För mer detaljerad information än den som uppges hänvisas till förteckningen i appendixen.

Ett universitet kan återkomma fler gånger i listan över samarbeten och således utgöra flera träffar. Så är fallet när det är olika personal vid Socialhögskolan som har olika kontakter vid samma universitet/institut. Universitetet i Helsingfors och Det nationella forskningscentret för välfärd (SFI) i Köpenhamn är två exempel på sådana instanser.

Internationella forskningsprojekt samt forskar- och doktorandutbyten

Som kartan på sidan 19 visar ligger forskningssamarbetenas tyngdpunkt på Norden och delar av övriga Europa. *Norge* och *Danmark* har 20 respektive 17 träffar, *Storbritannien* 16, *Tyskland* 11 och *Finland* 10. I dessa länder har flera av personalen pågående och omfattande forskningsprojekt och det finns doktorandsamarbeten inte minst i de nordiska länderna. Flera i personalen har också individuella kontakter på forskarnivå. Instanser i Norden och Europa där personal har parallella kontakter och således är intensivare är: *Helsingfors universitet, Universitetet i Turku, Høgskolen i Oslo, NOVA, Universitetet i Bergen, SFI Köpenhamn, Professionshøjskolen Metropol, Aalborg Universitet samt Queens University i Belfast.*

Även i *Belgien, Estland, Frankrike, Holland, Island, Italien, Litauen, Polen, Portugal, Schweiz, Spanien* och *Österrike* finns enstaka eller ett par samarbeten, kontakter eller forskningsprojekt där några är mer omfattande än andra.

I Asien utmärker sig *Japan* på antalet träffar (5 st) där flera av dem gäller samma institut: *Kwansei Gaukin University*. Även i *Singapore, Indien* och *Pakistan* finns pågående och omfattande forskningsprojekt och forskarutbyten. Resten av Asien är till synes tomt på kontakter.

Afrika samt Mellan- och Sydamerika bör uppmärksammas på grund av den relativa avsaknaden av kontakter. Det finns enstaka träffar i *Sydafrika* och *Brasilien* vilka handlar om intervjuer till ett forskningsprojekt samt individuella kontakter. Inga övriga pågående forskningsprojekt finns aktiva i dessa världsdelar enligt insamlad information.

USA har sju träffar och *Canada* två på forskarnivå. Bland dessa dominerar kontakter kring familjebehandling och psykoterapi vid *Social Oregon Center*, *Wayne State University* och *Simon Fraser University* i Vancouver.

Auckland University, *University of Ontago* och *Massey University* på *Nya Zeeland* samt *University of South Australia* utgör Socialhögskolans kontakter på forskanivå i Oceanien.

Nätverk

Av enkäten framgick att 32 personer uppgett att de är medlemmar av internationellt nätverk för forskning inom socialt arbete. Det finns därmed medlemskap i ett 30-tal olika nätverk som är direkt eller indirekt kopplade till socialt arbete. För att belysa ämnesbredden bland nätverken följer här en exemplifierande lista:

E*NHR (Europeiskt Nätverk för Forskning om Hemlöshet, NBSW (The Nordic Baltic Doctoral Network), Nordiskt-Japanskt Nätverk för äldreforskning, NORM (Network on research an Master) Anglo-Nordic Research Network, Gendering Asia Network, International Association of Tibetan Studies, International Sociological Association, Political Economy Research Network, European Sociological Association, Nordiskt nätverk om romers och resandes historia, Social Innovation in Europe* och *Working Group on Community Sanctions.* Fullständig lista finns på sidorna 50-51.

Bild 1. Karta över internationella forskningsprojekt samt forskar- och doktorandutbyten

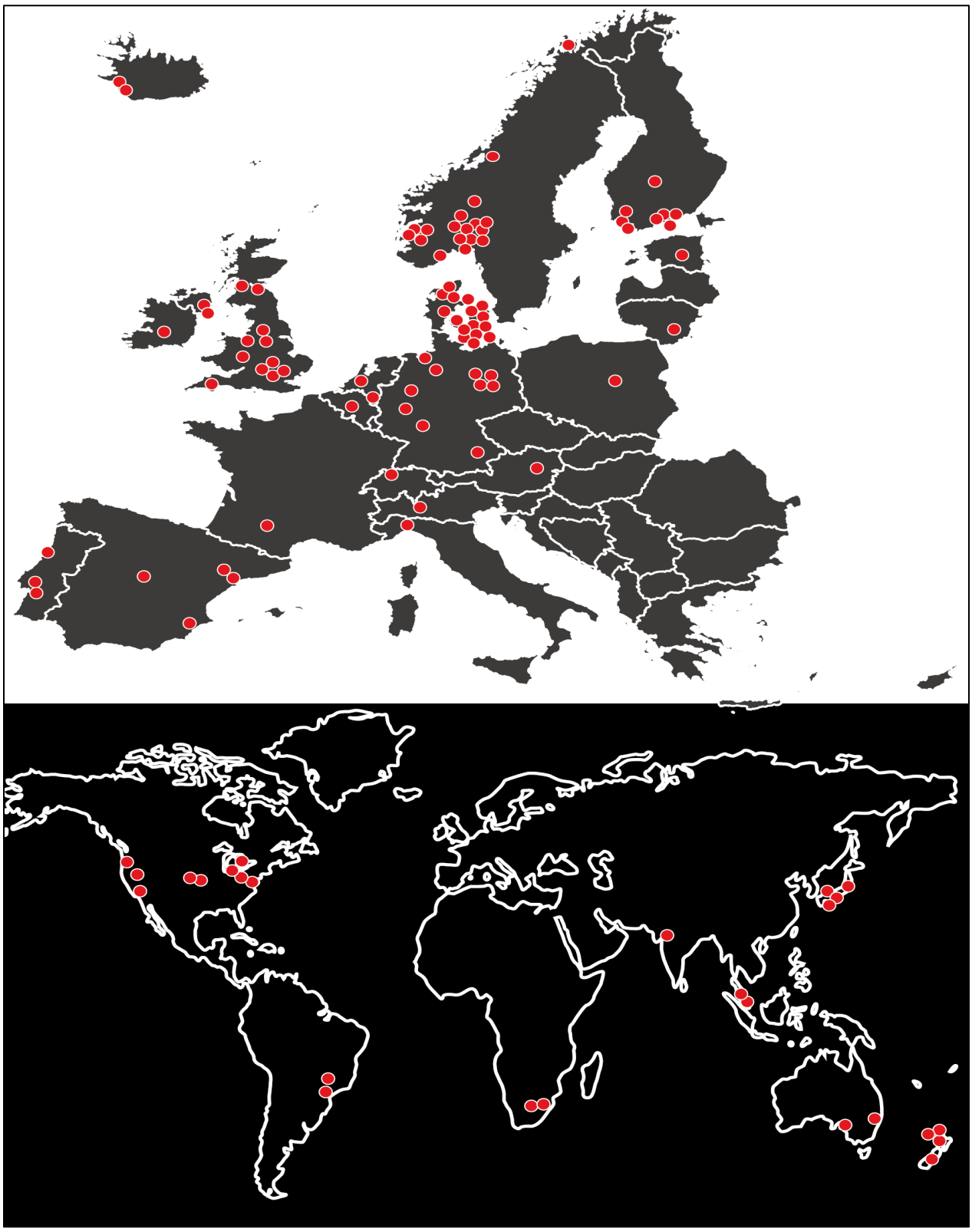

Konferenser

Personal vid Socialhögskolan har under den aktuella perioden arrangerat internationella forskarkonferenser vid Lunds universitet.

Alexandru Panican samordnade under 2010 konferensen *Citizenship and Welfare* med gästerna: Yuri Kazepov, *Italien*; Bjørn Hvinden, *Norge*; Livia Popescu, *Rumänien*; Hong Zhou, *Kina*; Engin Isin, *Kina*; Avtar Brah, *England*; Ute Gerhard, *Tyskland*; Peter Abrahamson, *Danmark.*

Konferensen *Metoder i komparativ välfärdsforskning* samordnades av Alexandru Panican i Pufendorfinstitutets regi. Peter Abrahamsson, Københavns Universitet & Seoul National University och Einar Overbye från NOVA inbjöds som talare.

Kjell Hansson, Ingemar Eriksson m fl arrangerar årligen internationella konferenser om familjeforskning och familjebehandling. Till september 2011 har föreläsare från Oregon Social Learning center i USA, Kings Collage i London samt universiteten i Oslo och Tromsö bjudits in.

Åsa Lundqvist, som arbetade på Socialhögskolan fram till april 2011, arrangerade bland annat följande konferenser i regi av Pufendorfinstitutet: *Workshop on Nordic Family Policy in times of Crisis and Change* och *Familjepolitik och familjepraktiker* med internationella gäster från *Island, Danmark, Finland, Tyskland* och *Norge*. I samarbete med Peng Wan-Ru Foundation arrangerades konferensen *Trust and Efficiency in Universal Childcare/Home Helper Policy* med talare från *Taiwan*.

Utöver dessa har personal deltagit i ett 40-tal internationella forskarkonferenser på varierande teman under 2010 och planerar minst lika många under 2011. Några exempel på konferensämnen är: *Brukarinflytande, organisationspsykologi, civilsamhälle, brottsoffer, medicinsk historia, kriminologi, hemlöshetsforskning, socialhistoria, hälsa och medborgarskap, familjebehandling, utvärderingsforskning, äldreforskning, välfärdsforskning* etc. Fullständig lista återfinnes på sidorna 61-65.

Utbildning/Pedagogiska samarbeten

För utbildnings- och pedagogiska samarbeten ligger huvudtyngdpunkten inte lika markant på Norden och Europa som på forskningssidan, även om *Norge* med sina nio träffar är i särklass det land som Socialhögskolan mest samarbetar med. Övriga länder som har minst två, max tre träffar är *Finland, Danmark, Storbritannien, Tyskland, Litauen, Sydafrika, Japan, USA* och *Canada.*

Trots den geografiska princip som egentligen styr sorteringsprocessen väljer jag nu att lyfta fram några utbildningsrelaterade projekt som involverar olika internationella kontakter och som återfinnes på kartan på sidan 23.

- ***Child Rights, Classroom and School Management.*** Sida-finansierad uppdragsutbildning sedan 2003 för cirka 150 deltagare per år från utvecklingsländer. Bodil Rasmusson är mentor för *Sydafrika, Zambia* och *Indonesien* men arbetar även med andra och har således kontakter med *Egypten, Namibia, Sierra Leone, Tanzania, Etiopien, Malawi, Uganda, Colombia, Kambodja, Kina, Indien, Vietnam* och *Sri Lanka*.

- ***SIMS18 Social Welfare in a Global Context.*** Blended mode-kurs på masternivå. Har och söker samarbeten med universitet i *Indien, Brasilien, Canada, Nya Zeeland, USA/Michigan* och *Kina*. Kontaktpersoner: Jan Magnusson, Lars Harrysson.

- ***SOPM07 Theories of Social Work and Social Policy in European Making.*** Samarbetar bland annat med universitet inom ramen för Erasmusnätverk som koordineras via Rotterdam. Se även sidan 21. Kontaktpersoner: Lars Harrysson, Max Koch.

- ***SOPA21 Samhällsvetenskap och socialt arbete.*** Samarbeten finns med *Singapore, USA/Michigan, Nya Zeeland* och *Azerbadjan.* Kontaktpersoner från dessa länder skickar autentiska fall till de svenska studenterna och ger sedan feedback på deras arbeten. Kontaktpersoner: Kristina Göransson, Johan Cronehed, Jan Magnusson m fl.

- **SOPM04** ***Socialt arbete som mobilisering och entreprenörskap.*** Har internationella samarbeten som delvis handlar om gästföreläsare på kursen i Sverige (främst från universiteten i Lillehammer och Oslo) men framför allt om spridning av kursens modell till andra länder (*Norge, Belgien*) och ett nyligen finansierat Leonardoprojekt som är ett samarbete mellan *Norge* (Lillehammer), *Sverige* och *Storbritannien* (Brunel University och Shaping our Lives). Kontaktpersoner: Cecilia Heule, Marcus Knutagård.

- ***SOPM03 och SOAP05, Socialt arbete med inriktning mot familjer*** och ***Grundläggande psykoterapiutbildning i familjeterapi på systemteoretisk/interaktionistisk grund.*** Samarbetar med institutioner och universitet främst i *Norge, Storbritannien, USA* (Oregon, Pennsylvania) och *Canada* (Vancouver). Arrangerar årligen internationella konferenser om familjebehandling där studenter deltar tillsammans med yrkesverksamma, forskare o.s.v. Kontaktpersoner: Kjell Hansson, Ove Östling, Ingemar Ericsson m fl.

- ***SOAN25 Det sociala arbetets handledningsmetodik*** och ***SOPA41 Perspektiv på sociala problem.*** Kontinuerliga lärarutbyten med Sheffield Hallam University, Universitetet i Vilnius och Høgskolen i Oslo. Kontaktpersoner: Jan Gassne, Ann-Louise Gyllenör.

- ***Azerbadjan University, Baku.*** Samarbete initierades 2010 och fördjupandes under våren 2011. Planer finns på samarbeten bland annat inom ramen för ***SOPA21 Samhällskunskap och socialt arbete***, MFS och ***SOPA53 Socionompraktik*** men handlar även om utvecklingen av socionomutbildningen på Azerbadjan University.

Nätverk och konferenser

Institutionen ingår i åtminstone tre s.k. Erasmusnätverk med andra europeiska universitet. I samtliga finns aktiva projekt/aktiviteter. Nätverket som koordineras via Rotterdam arrangerar årligen under en tvåveckorsperiod ett så kallat *EU Intensive Programme* med lärare och studenter från respektive universitet. Det huvudsakliga temat är socialpolitik. Lars Harrysson och Max Koch deltar från Socialhögskolan i Lund med studenter från antingen ***SIMS18 Social Welfare in a Global Context*** eller ***SOPM07 Theories of Social Work and Social Policy in European Policy Making***.

Jan Gassne är representant för ett annat nätverk som initierades 2007 i samband med ett *SWIPE-projekt* (Social Work International Placement) finansierat av EU. Kontakter finns kvar med Vilnius, Sheffield, Utrecht, Tartu och Oslo.

Ytterligare ett nätverk koordineras av Christian Spatscheck vid Hochschule Bremen som återkommande anordnar en sk *"International Week"*. Tabitha Wright Nielsen och Helene Lahti Edmark har under 2011 deltagit i nätverkets aktiviteter.

Anna-Kerstin Hydén och Helene Lahti Edmark har kontinuerliga kontakter inom ett tredje Erasmusnätverk som i huvudsak handlar om utbyte inom ramen för ***SOPA53 Socionompraktik.***

NORM och Nordplus är två andra nätverk som involverar utbildningsfrågor. Dolf Tops är engagerad i NORM och Helene Lahti Edmark sköter kontakterna med Nordplus.

Personalen har funnits och kommer att finnas representerade bland annat på följande konferenser som öppnar upp för utbyte både inom forskning, utbildning och praktik: *IASSWs World Conference i Hongkong 2010, ENSACTs* konferens *Social Action in Europe- Sustainable Social Development and Economic Challenges* i Bryssel i april 2011 och *The 2011 Joint Nordic Conference on Welfare and Professionalism in Turbulent Times* i augusti 2011 på Island.

Bild 2. Karta över utbildnings/pedagogiska samarbeten

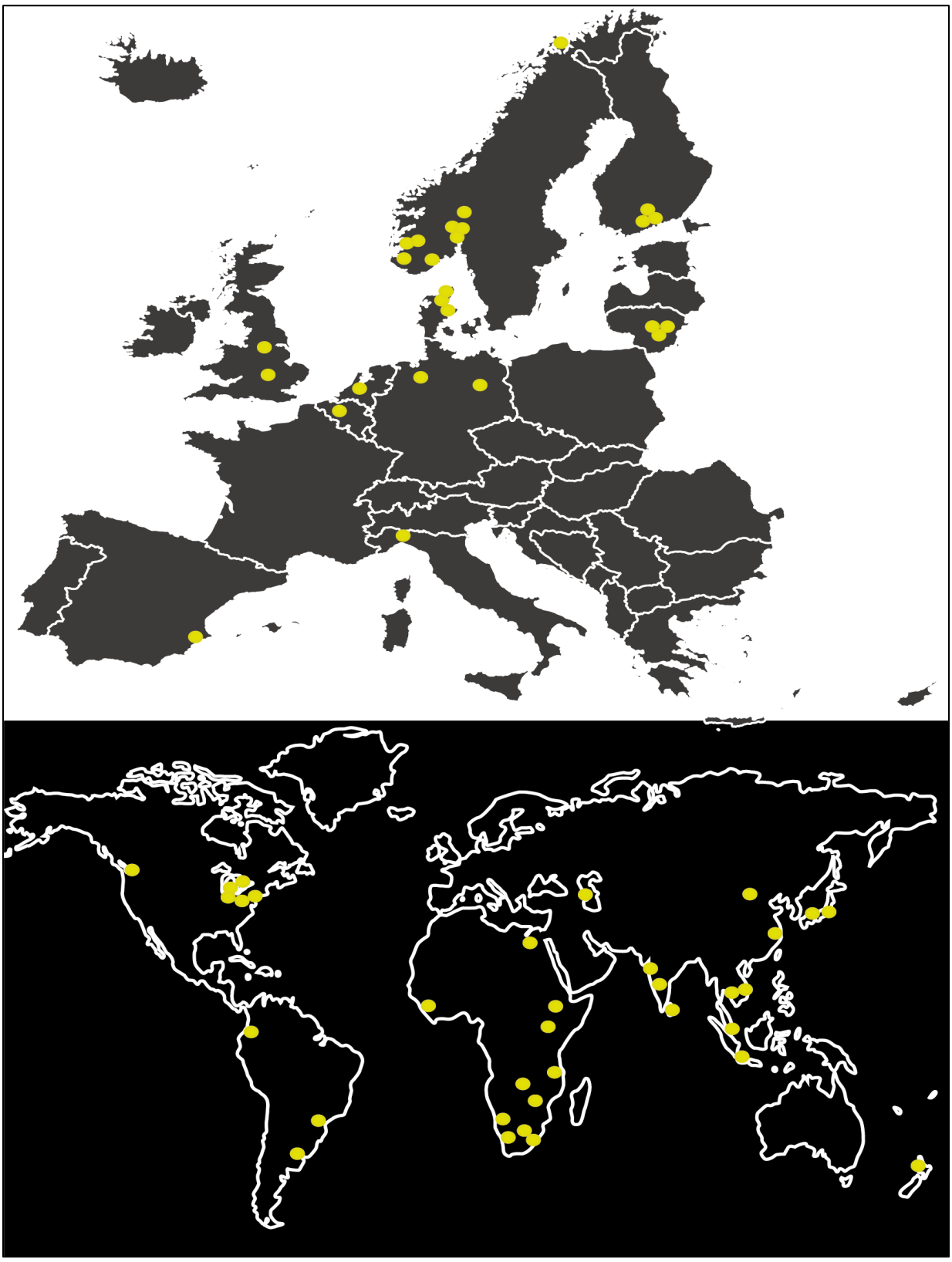

Praktik och praktiknära samarbeten

Praktik och praktiknära samarbeten innebär praktikutbildningens särskilda kontakter och andra typer av kontakter med det sociala arbetets praktik. Träffarna på kartan består i huvudsak av praktikplatser som koordineras av Anna-Kerstin Hydén. Bostad-först- projektets praktiknära kontakter utgör ett fåtal träffar och några handlar om enskild kontakt med socialarbetare.

På detta område finns till synes ingen koncentration till Norden eller övriga Europa. Istället finner vi mindre grupperingar i *Australien* med åtta träffar, *Canada* med sju och *Afrika söder om Sahara* med tio, varav fem i *Uganda.* I dessa länder samt på *Nya Zeeland* finns väl upparbetade kontakter med institutioner som tagit emot socionomkandidater upprepade gånger.

Mellan- och Sydamerika har sju träffar totalt. Återkommande praktikplatser finns i *Argentina, Chile, Paraguay, Costa Rica* och *Panamá.*

Aktuella praktikplatser i Asien har funnits i *Indien, Sydkorea* och *Filipinerna.*

Europa har förhållandevis (till forskning och utbildning) få träffar där *Spanien* och *Storbritannien* utmärker sig med tre respektive två träffar. *Kroatien, Grekland, Tyskland* och *Bulgarien* har vardera en träff. Av dessa är det framförallt en organisation i Madrid där kontakten återanvänts upprepade gånger och kontakten kan därmed anses väl upparbetad.

Det är en uttalad målsättning att förbättra och fördjupa praktikplatssamarbeten genom att arbeta upp kontakter till närliggande universitet. Länder där det finns något mer utvecklade planer på detta är *Costa Rica, Sydafrika, Malawi, Australien* och *Nya Zeeland*.

Bild 3. Karta över praktik- och praktiknära samarbeten

Jämförande översikt mellan forskning, utbildning och praktik

Att jämföra de tre områdena rakt av är inte möjligt eftersom samarbetena är av olika karaktär. Konstateras kan ändå att forskningsområdet har till synes betydligt fler träffar än utbildningen vilket innebär att fler personal har fler kontakter gällande forskning än gällande utbildning. Forskningens samarbeten är dock starkt koncentrerade till Norden, Tyskland och Storbritannien. Praktikkontakterna har störst geografisk spridning, men saknar samtidigt gedigen samarbetsbas i Norden och norra Europa. Även utbildningen har en större geografisk spridning än forskningen som dessutom är mer jämt fördelad än övriga två områden.

En mer utförlig diskussion kopplat till dessa iakttagelser förs i kapitel 6 om fortsatt internationalisering och eventuella utvecklingspunkter.

Bild 4. Jämförande översikt forskning, utbildning och praktik

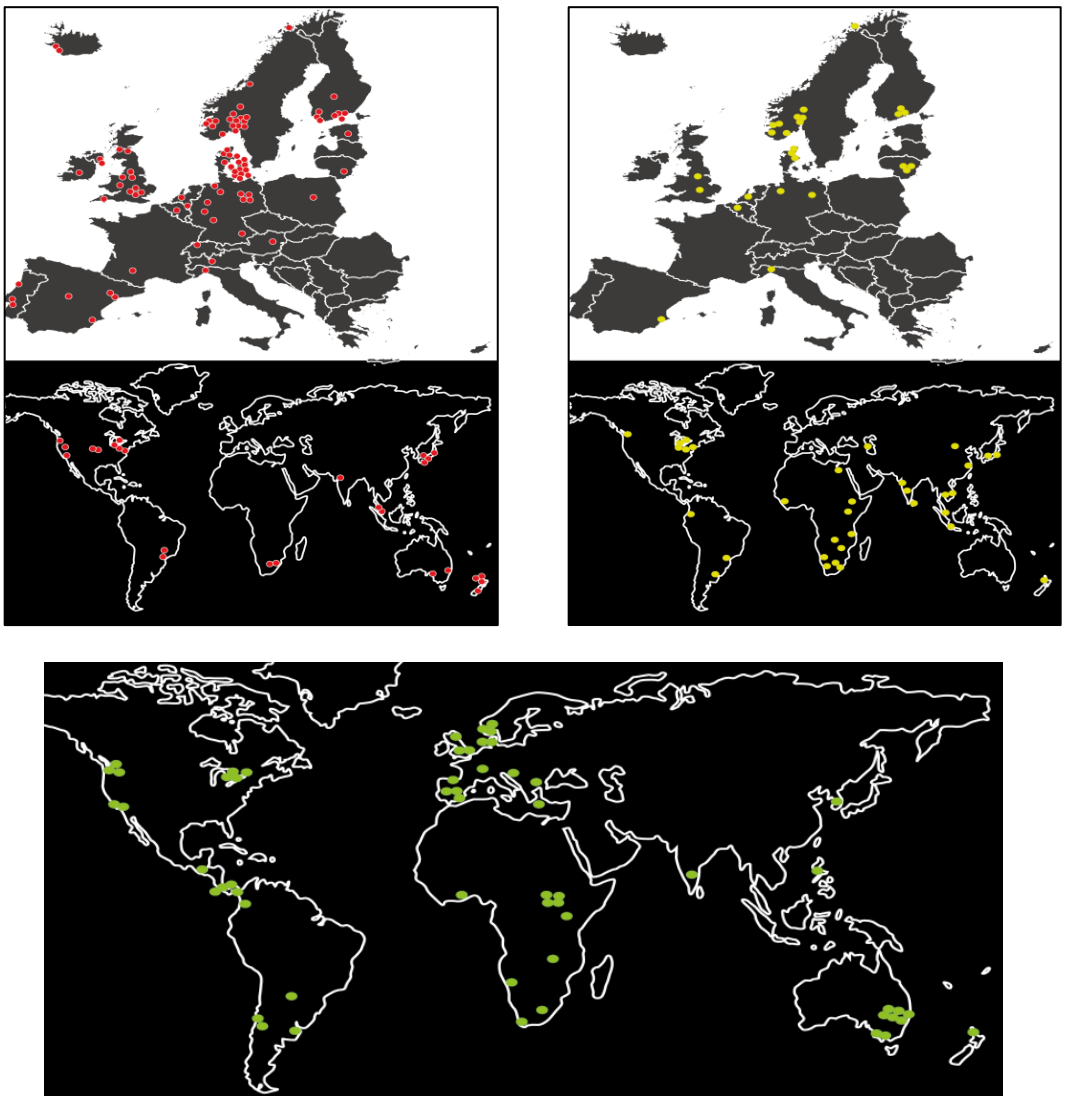

Kapitel 5

En avstämning mot internationaliseringspolicyn

I detta avsnitt fortsätter presentationen av det insamlade materialet mot bakgrund av de mål som ställs upp i internationaliseringspolicyn. Målen redovisas först och därefter ges en lägesrapport utifrån den insamlade informationen. I några fall rör målen helt eller delvis sådant som redan tagits upp ovan och en hänvisning kommer då att göras. Det finns också några punkter som det insamlade materialet av olika skäl inte täcker helt eller delvis.

Policyns mål är uppdelade i nivåerna *utbildning på grund- och avancerad nivå*, *forskarutbildning, forskning* samt *administration* och redovisas här i nämnd ordning.

Utbildning på grund- och avancerad nivå

- **Punkt 1. Institutionen skall kontinuerligt medverka i europeiska- och internationella nätverk för utbildning på grund- och avancerad nivå.**

På sidan 56 finns en förteckning över nätverk på utbildningsnivå. De nätverk som primärt handlar *om* utbildning är NORM, Nordplus och ett av Erasmusnätverken. Verner Denvall ingår i ett nordiskt nätverk om utvärderingsforskning som planerar gemensamma kurser på avancerad nivå. Genom Leonardoprojektet som nyligen beviljats Cecilia Heule m fl. kommer internationella kontakter att utvecklas kring brukarkurser och brukarmedverkan även om det inte finns ett formellt nätverk idag. Även Jan Gassnes planer på gemensam master om handledningsmetodik med Høgskolen i Oslo kan nämnas i sammanhanget. Marcus Knutagård är sedan 2011 Socialhögskolans representant i NASSW.

- **Punkt 2 och 15. Samtliga studenter i Socionomprogrammet skall under sin utbildning ha kommit i kontakt med socialt arbete i andra länder. Detta kan ske genom att kurslitteratur om socialt arbete i andra länder ingår frekvent i kurser, att gästforskare- och lärare undervisar i programmets kurser samt att kontakter med socialarbetare och studenter i andra länder möjliggörs.** och **Lärare med erfarenhet av internationellt utbyte skall föra in dessa erfarenheter kontinuerligt i undervisning vid institutionen.**

En överblick över grundutbildningens kursplaner och kursmål ger informationen att fyra kurser (***SOPA11, SOPA21, SIMS18*** och ***SOPM07***) explicit nämner internationella perspektiv. Ytterligare två kurser (***SOPM02*** och ***SOPM03***) understryker i första hand en förankring i internationell forskning. Kurslitteratur, föreläsningar och studenternas egen litteratursökning bidrar på dessa kurser på olika sätt till att anknyta till en internationell kontext.

I samtal med kursföreståndare och i enkätundersökningen har det vidare framkommit att många lärare har erfarenheter av socialt arbete i andra länder och kunskaper om internationell forskning om socialt arbete. I undervisningssituationer återkopplas kontinuerligt till dessa på samtliga kurser, dock i varierande grad. Nästan alla kurser har sporadiskt haft internationella gästföreläsare på kursen men inte så många har det som ett kontinuerligt inslag. I stort sett i all kurslitteratur ingår internationella vetenskapliga artiklar där en del är obligatoriska.

Några tillfällen där det internationella perspektivet blir mer konkret i grundutbildningen är: fallbeskrivningar på termin två, socionompraktik termin fem, organisationsuppgift termin sex, kursen ***SOPM07 Theories of Social Work and Social Policy in European Making***, termin sju och seminarium om familjebehandling med internationella gäster, termin sju. Se sidorna 14-16 samt sidorna 21-23 för mer information om internationella kontakter som används i undervisningen.

- **Punkt 3. Studenter skall ges möjlighet att träna och kommunicera på engelska i tal och skrift.**

Förutom sjunde terminens valbara kurs på engelska ***SOPM07 Theories of Social Work and Social Policy in European Making*** är det enbart enstaka moment under grundutbildningen där eleven talar eller skriver på engelska. På termin två får studenter fallbeskrivningar från Singapore, USA/Michigan och Nya Zeeland. Samma termin ges även en föreläsning på engelska av Max Koch. Fjärde terminen har ett inslag på engelska i form av en Workshop med socialarbetare från USA/Michigan. De studenter som väljer ***SOPM03 Socialt arbete med inriktning på familjer*** på termin sju deltar i ett internationellt seminarium på engelska om familjebehandling. Två-tre studenter per termin skriver MFS-uppsatser på engelska. I övrigt är det enstaka fall då studenter väljer att skriva arbete på engelska.

- **Punkt 4. Litteratur på engelska skall finnas i alla kurser.**

I stort sett alla kurser har någon litteratur på engelska. En kursförteckning följer på nästa sida. Majoriteten av dem har åtminstone en obligatorisk bok eller artikel på engelska. I enstaka fall finns litteratur på danska och norska. Några av dem är direkt ”tentarelevanta” och det krävs av studenten att ha läst den för att klara tentan. I övrigt är det svårt att veta i vilken utsträckning studenterna läser den engelska litteraturen. Det är även lätt att få tag i svenska sammanfattningar av de engelska böckerna.

Tabell 3. Förekomst av engelsk kurslitteratur i grundutbildningen

Termin	Kurs	Engelsk litteratur	Obligatorisk
1	SOPA11	1 bok samt artiklar	JA
2	SOPA21	2 böcker samt artiklar	JA
3	SOPA31 och SOPA32	Referenslitteratur	NEJ
4	SOPA41 och SOPA42	2 böcker	JA
5	SOPA53	1 bok samt artiklar	Bok för en grupp samt en artikel för alla
6	SOPA61	Artikelkompendium	JA
6	SOPA62	Referenslitteratur	NEJ
7	SOPM01	2 böcker	JA
7	SOPM02	1 bok	JA
7	SOPM03	Flera artiklar	JA
7	SOPM04	2 böcker samt artiklar	JA
7	SOPM05	Flera böcker och artiklar	JA
7	SOPM06	4 böcker	JA
7	SOPM07	Enbart engelsk litteratur	JA
7	SOPM20	4 böcker	JA

- **Punkt 5. Minst 15 procent av socionomprogrammets studenter skall årligen göra sin socionompraktik utomlands. Planeringen av utlandspraktiken skall påbörjas i god tid, varför information om möjligheten att praktisera utomlands skall ges tidigt.**

Antal studenter som gjort sin praktik utomlands:

- **Ht 2010: 11 av 140, cirka 8 procent**
- **Vt 2011: 21 av 137, cirka 15 procent**
- **Totalt 2010/2011: 32 av 277, cirka 12 procent**

Under den undersökta perioden har antalet studenter som gjort sin praktik varierat. Ht 2010 uppnåddes inte målet men följande termin kommer man betydligt närmre. En första översiktlig information ges till studenterna redan under termin tre av internationell koordinator. I början av termin fyra hålls ett mer ingående möte och strax därefter är det dags att lämna in sin ansökan om utlandspraktik. Ytterligare två informationsmöten behövs innan studenten slutligen åker iväg. Under höstterminen 2011 planerar internationell koordinator att utförlig information om utlandsstudier skall finnas på Socialhögskolans hemsida.

- **Punkt 6. Avtal om praktikplatser skall tecknas med universitet i andra länder för att skapa kvalitet och kontinuitet i Socionompraktik utomlands.**

Se sidan 24. Inga sådana avtal finns i dagsläget men planer och påbörjade kontakter finns i några länder där samarbete förhoppningsvis kommer att inledas.

- **Punkt 7. Särskilda examensarbeten med komparativt perspektiv, eller baserade på empiri från andra länder skall uppmuntras.**

C-uppsatser
Två-tre MFS-uppsatser examineras per termin vilka samtliga hämtar sin empiri i utvecklingsländer. Ytterligare tre-fyra uppsatser hämtar helt eller delvis empiri i andra länder. Endast enstaka övriga uppsatser har komparativt perspektiv eller komparativa inslag.

Magister- och masteruppsatser
En sökning i *LUP-student papers* visar att det under 2010 och 2011 hittills examinerats cirka 25 magister- och masteruppsatser på Socialhögskolan. Ingen av dessa har en tydlig komparativ ansats. En uppsats har hämtat den huvudsakliga empirin i annat land, Ghana, och är skriven på engelska. Ytterligare en masteruppsats är skriven på engelska men empirin är från Sverige. Några arbeten anknyter hastigt till internationell kontext i teori- eller bakgrundsavsnitt.

- **Punkt 8. Kurser i socialt arbete på engelska skall finnas på både grund- och avancerad nivå. Kurserna kan vara campusbaserade, internetbaserade eller sk blended mode.**

På grundnivå finns idag ingen kurs på engelska. Däremot på avancerad nivå inom grundutbildningen finns den campusbaserade kursen ***SOPM07 Theories of Social Work and Social Policy in European Policy Making***. Samhällsvetenskapliga fakulteten ger blended mode kursen ***SIMS18 Social Welfare in a Global Contex*** men som ges av lärare från Socialhögskolan.

- **Punkt 9. Gemensamma kurser och joint programmes skall i första hand ske inom ramen för fakultetens avtal.**

Joint Master Double Degree finns idag med Fudan University Shanghai inom ramen för fakultetsgemensamt avtal.

- **Punkt 10. Institutionen skall verka för kontinuerligt utbyte genom både in- och utresande studenter och lärare.**

Kontinuerliga utbyten finns, om än i ringa skala. Några är under uppstart medan andra funnits en längre tid. Ytterligare något avtalssamarbete håller på att avslutas. Se sidorna 14-16 och avsnittet om utbyten via avtal för utförligare beskrivning av dessa samarbeten.

- **Punkt 11. Lärare skall uppmuntras att undervisa på engelska och att gå pedagogisk utbildning i att undervisa på engelska.**

Den högskolepedagogiska kursen ***Teaching and Learning through English*** ges löpande på olika nivåer av Lunds universitet. Information om deltagande i dessa saknas. Det har inte förekommit någon specifik uppmuntran eller information från institutionens sida om dessa kurser under den aktuella perioden.

- **Punkt 12. Årligen skall minst 10 procent av lärarna medverka i internationellt utbyte, dvs. cirka 6-8 personer skall antingen verka vid universitet utomlands, eller ansvara för mottagandet av besökande lärare.**

Enkätundersökningen visar att undervisande personal vid Socialhögskolan väl uppfyller detta mål. Exempelvis planerar 16,9 procent att bedriva studier eller forskning vid universitet utomlands och 18,5 procent planerar att undervisa vid universitet utomlands.

- **Punkt 13. Årligen skall en ökande andel lärare medverka aktivt i internationella konferenser om socialt arbete.**

Tidigare har redovisats att cirka 40 procent av personalen har deltagit i internationell konferens under 2010 och att ungefär lika många planerar att delta under resten 2011. Om icke undervisande personal tas bort från svaren är motsvarande ungefärliga siffror 41 respektive 45 procent. Fullständig lista på de konferenser som personalen deltagit i finns på sidorna 61-65.

- **Punkt 14. Medverkan i internationellt utvecklingsarbete skall spridas brett bland institutionens personal.**

Här hänvisas till diagram ett på sidan 12 som visar personalens deltagande i internationella aktiviteter uppdelat på respektive befattning och där vi kan se att detta varierar kraftigt. Samtliga professorer och post.doc.-anställda har någon form av internationellt samarbete. Motsvarande

ungefärlig siffra för universitetslektorer är 85 procent, för universitetsadjunkterna 50 procent och för administrativ personal cirka 20 procent.

- **Punkt 16 och 17. Gästlärare inom ramen för utbytesavtal skall undervisa i socionomprogrammet, varför god framförhållning i planeringen av utbyte eftersträvas.** och **Varje termin skall öppna föreläsningar ges av inresande gästlärare.**

Under 2010 och 2011 har socionomprogrammet haft gästföreläsare från Berlin, Sheffield, Lanús, Mumbai, Helsingfors, Stavanger, Oslo, Michigan, Pennsylvania, Oregon, och Azerbadjan. Gästlärarna har oftast deltagit inom ramen för ordinarie kurser genom gästföreläsningar eller workshops. Just formen öppen föreläsning är ovanlig, men förekommer någon gång per termin, senast i maj 2011, med talare från Azerbadjan University.

- **Punkt 18. En webbsida skall finnas för information om erfarenheter av utbyte.**

Under höstterminen 2011 planeras en sådan byggas upp tillsammans med utveckling av internationell hemsida/länk.

- **Punkt 19. Årligen ska in- och utresande studenter medverka i erfarenhetsutbyte i öppen seminarieform med syfte att inspirera till ytterligare utbyte.**

Inget sådant forum finns idag.

Forskarutbildning

- **Punkt 1. Doktorander skall uppmuntras delta i Nordisk-Baltiska forskarskolans kurser och sommarskola. Institutionen bekostar sådant deltagande.**

Enligt enkäten har två av de 12 svarande doktoranderna varit aktuella för forskarskolans aktiviteter under den aktuella perioden.

- **Punkt 2. Doktorander skall stimuleras att skapa internationella kontakter och nätverk genom att delta i internationella kurser, konferenser och genom att förlägga en del av sin utbildning utomlands**

I diagram 6 presenteras hur doktoranderna svarade på frågan om genomförda studier och forskning vid universitet utomlands. Diagram 7 visar motsvarande siffror för planerade sådana aktiviteter. Diagram 8 och 9 illustrerar doktorandernas genomförda och planerade deltagande i internationella konferenser.

Diagram 6. Genomförda doktorandstudier

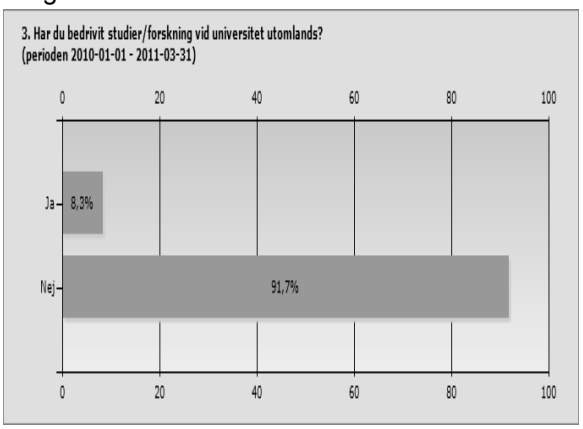

Diagram 7. Planerade doktorandstudier

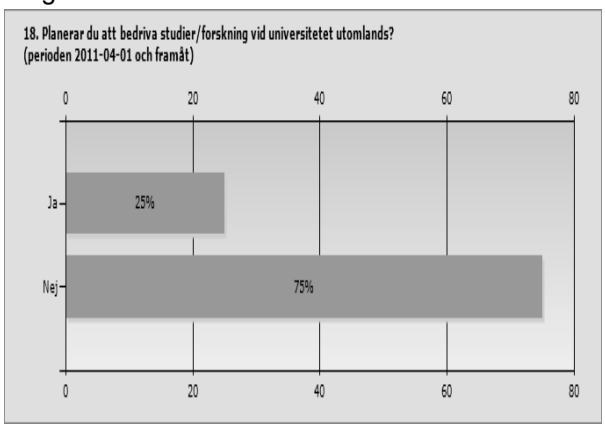

Diagram 8. Genomförda konferenser doktorander

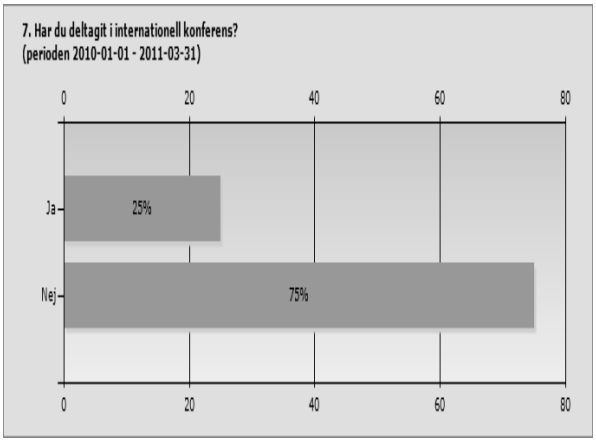

Diagram 9. Planerade konferenser doktorander

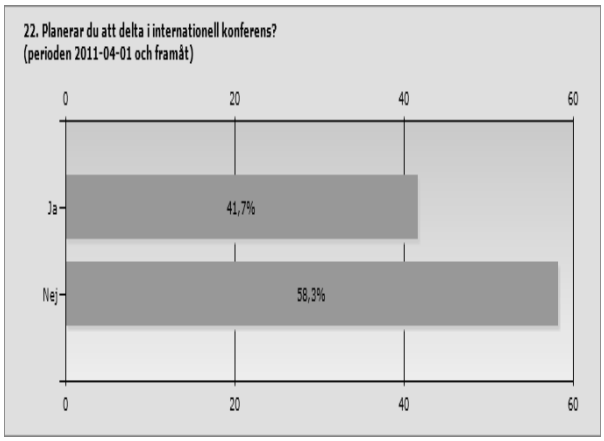

- **Punkt 3, 4 och 5. Stöd för muntlig och skriftlig forskningspresentation på engelska skall ges kontinuerligt i form av kurser, seminarier och handledning, Samtliga doktorander skall under sin forskarutbildning ha presenterat sin forskning på engelska i text eller genom föredrag** och **Kostnader för internationellt utbyte för forskarutbildningen skall primärt finansieras genom externa stipendier och anslag.**

Information saknas

Forskning

- **Punkt 1. Samtliga forskare skall vara aktiva i det internationella forskarsamhället genom deltagande i konferenser, internationell publicering och medverkan i internationella nätverk.**

En av enkätens brister var att den inte omfattade frågor om internationella publikationer. En sökning i LUP visar dock att Socialhögskolan hade 28 internationella publikationer under 2010.

Uppgifter om internationella forskarkonferenser hittas på sidan 20 samt sidorna 61-65 i appendixen. Till denna information kan tilläggas att alla professorer som svarat har deltagit i internationell konferens under 2010 samt jan- mars 2011 (diagram 10) och att 75 procent planerar att göra det (diagram 11), enligt enkätsvaren.

Diagram 10. Genomförda konferenser, professorer

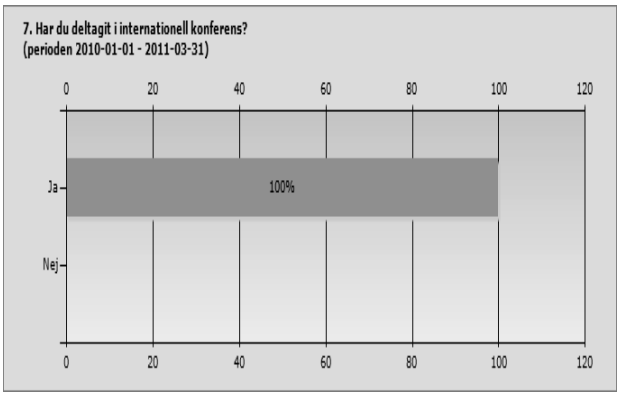

Diagram 11. Planerade konferenser, professorer

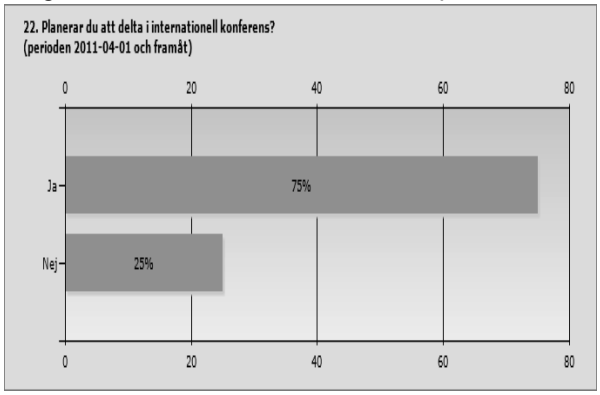

Slås diagram 10 och 11 ihop framkommer att 75 procent av professorerna både har *och* planerar att delta i internationell konferens under aktuell tidsperiod vilket skulle kunna vara ett mått på den ”aktivitet” som policyn efterfrågar men inte specificerar. Isolerar vi istället universitetslektorer som grupp är det cirka 57 procent som har deltagit i någon internationell konferens (diagram 12) och ungefär lika många som planerar att delta (diagram 13).

Diagram 12. Genomförda konferenser, lektorer

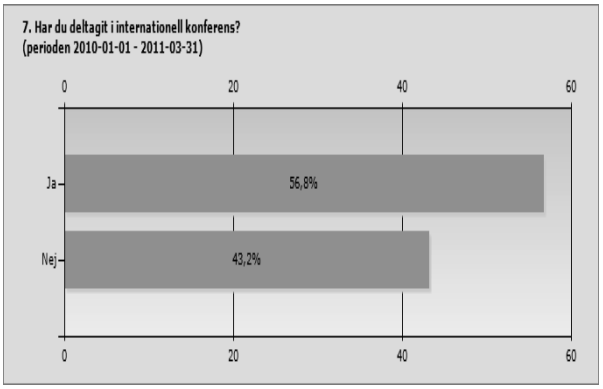

Diagram 13. Planerade konferenser, lektorer

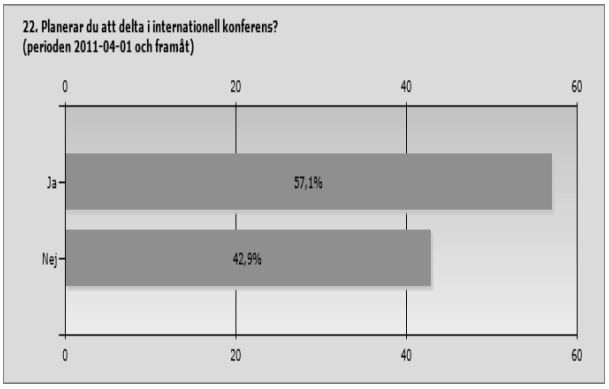

Cirka 40 procent av lektorerna har svarat ja på båda ovanstående frågor vilket innebär att de har deltagit *och* planerar att delta i internationella konferenser under aktuell tidsperiod. Även detta i ett försök att mäta ”aktivitet”.

Också för internationella nätverk hänvisas till sidan 18 samt sidorna 50-51 i appendixen. Till detta kan tillföras att 75 procent av professorerna uppgett att de är medlem av nätverk för forskning inom socialt arbete (diagram 14) och 50 procent i nätverk som inte direkt är socialt arbete (diagram 15).

Diagram 14. Nätverk, socialt arbete, professorer

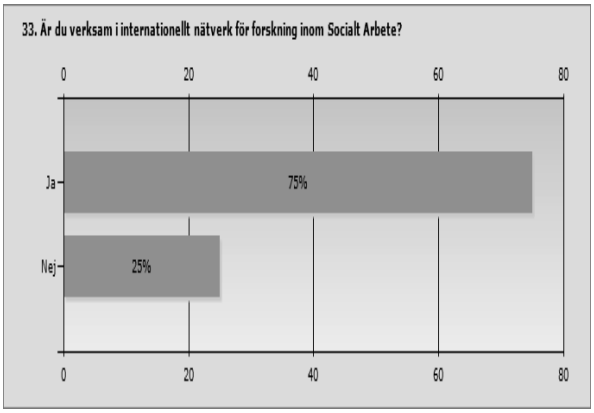

Diagram 15. Nätverk, indirekt socialt arbete, prof.

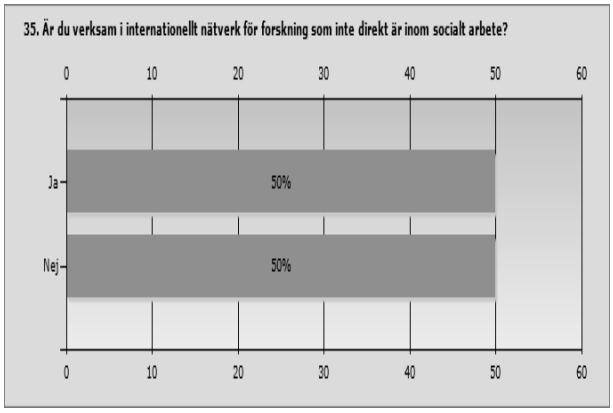

Motsvarande uppgifter för universitetslektorer är cirka 29 procent (diagram 16) respektive cirka 34 procent (diagram 17).

Diagram 16. Nätverk, socialt arbete, lektorer

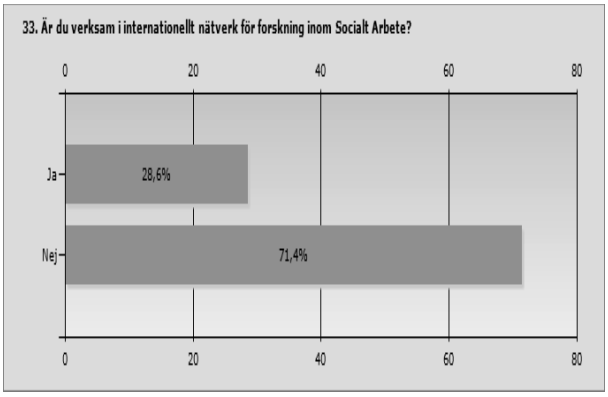

Diagram 17. Nätverk, indirekt socialt arbete, lekt.

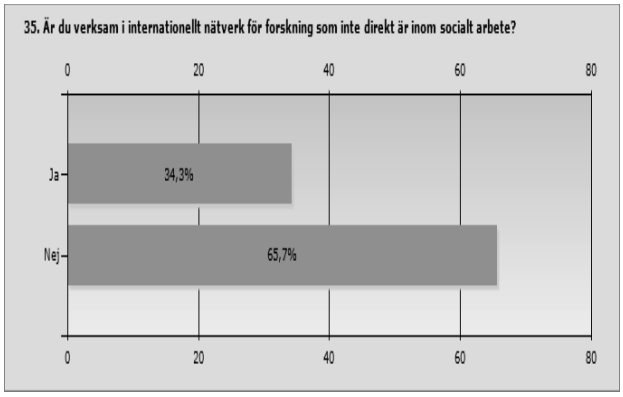

- **Punkt 2. Komparativa studier skall uppmuntras.**

Ett stort antal av institutionens forskare sysslar helt eller delvis med komparativa studier. Anna Meeuwisse och Hans Swärds avslutade projekt *Kommunalt individinriktat socialt arbete* planeras få sin fortsättning, nu även med utomnordiska länder. Exempel på pågående forskningsprojekt med komparativ bas är Anna Angelins *Youth Trajectories: A Longitudinal Study of Risk Factors*

for Marginalization in Finland, Norway and Good Examples och Max Kochs *Bok Diversity, Standardization and Social Transformation* och *Combating Poverty in Europe: Re-Sweden* och Lina Ponnerts: *Child Protection Systems: An International Comparison of organizing Active Inclusion through Participatory and Integrated Modes of Multilevel Governance*. Även Yoshiko Boregren Matsui, Håkan Jönsson, Lars Harrysson, Håkan Johansson och Alexandru Panican har via enkäten nämnt internationella komparativa studier.

- **Punkt 3. Internationell gästforskare skall kontinuerligt bjudas in till institutionen. Deras besök skall vara välplanerade och de skall under vistelsen ges utrymme för att såväl förmedla sin egen forskning som föra diskussioner med breda grupper av forskare vid institutionen.**

Gästforskare under den aktuella perioden är Bjørn Hvinden, Helena Blomberg Kroll och Christian Kroll. Socialhögskolan har dock till synes ingen tradition av att knyta internationella kontakter genom att bjuda in gästforskare. En förebild skulle kunna vara Helsingfors universitet som har för vana att strategiskt välja ut och bjuda in internationellt erkända forskare under cirka en månads tid och att arbeta för att integrera dessa mer i institutionens verksamheter.

Administration

- **Punkt 1. Administration och koordinering av internationella kontakter skall fördelas på två administratörer.**

Idag finns en koordinator som arbetar 75 procent inom ordinarie tjänst. Tjänsten inkluderar arbete med utlandspraktik vilket upptar stor del av tiden. Ett tillfälligt vikariat på 50 procent finns utöver detta sedan februari 2010.

- **Punkt 2. Lärare skall utses som särskilda kontaktpersoner för specifika geografiska områden**

Det finns inga formellt utsedda kontaktpersoner för specifika geografiska områden. Däremot har vissa områden/länder naturliga företrädare på grund av deras kontakter i regionen.

- **Punkt 3. Alla involverade i institutionens internationaliseringsarbete skall samlas en gång per termin för utbyte av information och diskussion om gemensamma och specifika behov och möjligheter till utveckling.**

Det finns i dagsläget inget sådant forum.

- **Punkt 4. Administrativ personal skall stimuleras till internationellt utbyte.**

I diagram 1 på sidan 12 kunde vi konstatera att cirka 20 procent av TA-personal som har haft eller ska ha någon form av internationellt utbyte. Inom ramen för de Erasmusavtal som redan finns kan administrativ personal åka på utbyte som hittills utnyttjats sparsamt.

- **Punkt 5. Internationellt utbyte skall primärt finansieras inom ramen för utbytesavtal, fondmedel etc. I mån av utrymme kan institutionens grundanslag finansiera utbyteskostnader, framför allt i samband med utveckling av kommande utbytesavtal och upprätthållande av internationella nätverk.**

Information saknas.

- **Punkt 6. Översättningen av information på institutionens hemsidor skall vara genomförd inför HT2011 (enligt policyn för hemsidan)**.

Information saknas.

Kapitel 6

Fortsatt internationalisering och eventuella utvecklingspunkter

Utifrån den information som nu finns om existerande projekt och samarbeten samt om internationella inslag i utbildningen kan några resonemang om det fortsatta arbetet formuleras. I den tidigare framställningen har internationaliseringspolicyn och världskartor använts som verktyg för att presentera den insamlade informationen. Den förstnämnda blir nu användbar för en diskussion kring *hur* institutionen kan fortsätta att internationaliseras och den andra på samma sätt gällande *var* processen kan äga rum. I den kommande diskussionen kommer internationalisering utifrån olika ingångar att beröras som i de flesta fall kompletterar men på några punkter motsäger varandra och därmed kan sägas kräva ett mer aktivt ställningstagande.

Hur den fortsatta internationaliseringen skall gå till blir en fråga om måluppfyllelse av policyns olika punkter eftersom man i den redan stakat ut prioriterade områden. Vad kan då sägas om detta? Vilka av punkterna är långt ifrån sin måluppfyllelse och vilka kan anses mer tillfredsställda?

För utbildning på grund- och avancerad nivå handlar en första iakttagelse om de punkter som berör undervisning, litteratur samt färdighetsträning på engelska i utbildningen och i synnerhet på grundnivå (punkt 3,4,8,11). Till skillnad från avancerad nivå där det finns två engelska kurser (en kopplad till institutionen och en på ”fakulteten”) kan institutionen idag inte erbjuda någon på grundnivå. En koppling kan i sammanhanget göras till punkt 10 som beskriver ett önskemål om ett ökat antal inresande studenter. Det fåtal studenter som institutionen tar emot idag får hänvisas till kurser på andra institutioner och som inte direkt handlar om socialt arbete. Vi såg vidare att kurslitteratur på engelska finns på i stort sett alla kurser men att det i varierande grad är oklart i vilken utsträckning den verkligen läses av studenterna. Hur skulle institutionen kunna motivera till ytterligare och faktisk användning av den engelska litteratur som redan finns? Moment för färdighetsträning så som undervisning och muntlig- och skriftlig framställning är också sällsynta. Det finns bara enstaka sådana inslag under hela utbildningen (självklart undantaget de kurser som ges på engelska).

Ett andra konstaterande berör avsaknaden av ”internationella forum” eller former för att på ett kontinuerligt eller mer formellt sätt fånga upp inresande studenter och lärare samt studenter och lärare som varit på internationellt utbyte (punkterna 16, 17, 19). Policyn diskuterar olika forum för olika ändamål men man skulle också kunna tänka någon form av gemensam plattform. Denna skulle kunna utgöras av ett löpande sk ”internationellt seminarium” där de som vid tillfället har aktuella internationella erfarenheter, studenter som lärare, samlas kring ett visst tema eller diskussionsfokus.

Nästa uppmärksammande handlar om personalens deltagande i nätverk och konferenser för utbildningsfrågor (punkt 1, 13). Policyn specificerar inte önskad frekvens eller antal aktiva personer vilket gör måluppfyllelsen svårbedömd. Det insamlade materialet visar dock att det

finns sådant nätverks- och konferensdeltagande idag, men det kan säkerligen kan spridas bredare bland personal och också intensifieras.

Om punkterna som handlar om utlandspraktik (5, 6) kan vidare sägas att man med 12 procent av studenterna som gjorde sin praktik utomlands under det senaste läsåret ligger nära det uppställda målet på 15 procent och att ett ökat intresse bland studenter noterats. Information ges i god tid enligt policyns mål. Kommande utveckling av detta område handlar framförallt om att utarbeta bättre och djupare kontakter med praktikplatser och närliggande universitet för att kvalitetssäkra studenternas utlandspraktik. Några sådana platser finns i åtanke.

Punkterna 2, 10, 12 samt 13, 16 och 17 handlar om internationella perspektiv i undervisningen och hur den undervisande personalens erfarenheter kommer studenterna till godo. Målsättningen om att minst 10 procent av undervisande personal skall vara delaktig i internationellt utbyte uppfylls väl. Samtal med kursföreståndare visade också att lärarna med någon form av internationell erfarenhet är många och att de kontinuerligt knyter an till den i den mån det passar in i undervisningen. Det handlar oftast om internationella utblickar och jämförelser för att belysa och tydliggöra det svenska systemet, både vad gäller det sociala arbetet i sig och forskningen om det. Genom andra moment blir det internationella perspektivet mer konkret, som exempelvis fallbeskrivningar från andra länder på termin två. Till viss utsträckning förekommer också gästundervisning inom ramen för de ordinarie kurserna där en del av dem är av kontinuerlig karaktär medan andra förekommer mer sporadiskt. Någon öppen föreläsning brukar äga rum per termin men studenterna deltar i varierande grad, från noll personer till en fullsatt Edebalksal. Även målet om att studenten skall ”komma i kontakt med” socialt arbete i andra länder kan således åtminstone delvis betraktas som uppfyllt.

Grundutbildningen har alltså redan inslag av internationell anknytning, men det finns all anledning att utveckla, eller åtminstone tydliggöra dem ytterligare. En jämförelse med Östersunds socionomutbildning som sedan en tid tillbaka har en uttalad internationaliseringsprofil visade att även om Socialhögskolan uppfyller målet i den egna policyn är det förhållandevis få lärare som reser in- och ut via avtal. Kanske har Socialhögskolan varit blygsam på den aktuella punkten i policyn? Vi kunde också se att de avtal som finns långt ifrån utnyttjas fullt ut och att de tenderar att vara personbundna. Information om vilka avtal som finns och hur man går tillväga för att teckna sådana behöver spridas bredare bland personalen. Utarbetande av nya avtal inom Erasmus och Linnaeus-Palme bör förankras hos såväl administrativ som undervisande personal. Vidare framträder ett behov av fler ”institutionaliserade” samarbeten som inte är beroende av en lärares personliga kontakter och som på så sätt kan bli mer långsiktiga och breda.

Även om internationella perspektiv återkommer under de olika terminerna och flera av kurserna nämner detta i kursbeskrivningarna finns det idag inget tydligt samlat grepp kring temat och internationellt socialt arbete i sig, som huvudfokus, behandlas sparsamt. Om och vilka internationella inslag studenterna får präglas av en viss godtycklighet då erfarenheter och kontakter är så pass personbundna. Idén om ett uttalat internationellt ”spår” för den grupp studenter som är intresserade eller möjligheter till återkommande fördjupning på temat kan lyftas i sammanhanget. Samtidigt blir frågan om studenternas generella intresse aktuell. Hur brett är egentligen

intresset bland studenterna? Skulle man uppleva att ökade internationella inslag sker på bekostnad av fördjupning om det sociala arbetet i Sverige och därmed minskar ens kompetens och konkurrenskraftighet på den svenska arbetsmarknaden? Eller är det tvärtom så, i enighet met EUs storsatsning *"Youth on the Move",* att internationella erfarenheter ökar kompetens och konkurrenskraft i Sverige? Mer kunskap behövs utan tvekan på detta område.

Examensarbeten med komparativa perspektiv eller baserade på empiri från andra länder skall uppmuntras enligt policyns sjunde punkt. Två-tre MFS-uppsatser skrivs varje termin vilka hämtar empiri i utvecklingsländer. Bland såväl C-uppsatser som magister- och masteruppsatser är komparativa ansatser ovanliga. Det är svårt att spekulera i orsakerna till detta. Är inte studenterna intresserade? Är det språket som utgör ett hinder? En diskussion behöver initieras kring hur man kan uppmuntra studenter till att intressera sig mer för komparativa perspektiv.

Punkten som handlar om en bred förankring bland personalen (punkt 14) bör uppmärksammas tillsammans med den fjärde punkten på administrationsnivå. I diagrammet på sidan 12 såg vi att graden av internationellt engagemang varierade mellan befattningar. En försiktig tendens kan urskiljas som handlar om att befattningar med mer inslag av forskning har större grad av internationella samarbeten. Detta samband är omöjligt att reda ut i denna skrift. Däremot kan konstateras att det för att uppfylla målen om bred förankring och om internationell delaktighet för den administrativa personalen behövs insatser på detta område. Då policyn även vill verka för fler kontinuerliga utbyten via avtal så som Erasmus och Linneaus-Palme, där administration är en stor del av arbetet, blir punkten än mer aktuell.

Av de fem uppsatta målen för forskarutbildning är insamlat material enbart aktuellt för de första två av dem. Ingen av dem uppger mätbara mål och en slutsats blir därför svår att dra. Däremot kan insamlad information uppmärksammas. Den första handlar om Nordisk-Baltiska forskarskolans aktiviteter där det framkom att två av tolv doktorander varit aktuella för någon sådan under den aktuella perioden. En reservation får här göras för att det kan handla om tillfälligheter och var i intervallet av doktorandantagning man befinner sig. Enligt den andra punkten skall doktorander stimuleras till deltagande i internationella kurser, konferenser och nätverk och vi kunde se att cirka nio procent respektive 25 procent har respektive planerar att bedriva studier/forskning utomlands och att 25 procent respektive 41 procent har respektive planerar att delta i internationell konferens.

Forskningens första av tre mål handlar om deltagande i internationella konferenser, internationell publicering och medverkan i internationella nätverk. Att det insamlade materialet inte täcker internationella publiceringar är en stor brist vilket konstaterades i rapportens inledning. En sökning i LUP visade emellertid att 28 av Socialhögskolans publiceringar under 2010 var internationella. I övrigt är policyn tydlig på den första punkten som uppger att *samtliga* forskare skall vara aktiva på ovanstående områden. Därmed kan konstateras att målet inte uppfylles till fullo trots förhållandevis högt konferensdeltagande (75 procent av professorerna både har och planerar att delta i internationella konferenser under aktuell tidsperiod. Motsvarande siffra för lektorer är 40 procent) och något blygsammare nätverksdeltagande (75 procent av professorerna har uppgett sig vara medlemmar av nätverk för forskning inom socialt arbete och 50 procent i nätverk som

indirekt kan kopplas till socialt arbete. Motsvarande siffror för lektorer är 27 procent resp. 34 procent).

Formuleringen ”komparativa studier skall uppmuntras” försvårar en slutsats om måluppfyllelse på den aktuella punkten. På sidan 34 beskrivs och exemplifieras emellertid att det finns flera pågående komparativa forskningsprojekt och ytterligare fler personal vars forskning på ett eller annat sätt inkluderar komparationer.

För forskningen är även internationella gästforskare vid institutionen i Lund av stor vikt. Under perioden har tre gästforskare varit aktuella men det finns till synes ingen formaliserad tradition av att bjuda in specifikt utvalda internationella gästforskare. Finns det eventuellt utrymme för att vara mer strategisk här?

Tidigare har nämnts att det behövs insatser för att främja administratörers internationella aktiviteter. Administrationen har förstärkts med 50 procents internationell koordinator. Däremot har inga lärare utsetts som formellt ansvariga för olika geografiska områden. Inte heller finns forum för att alla involverade i internationaliseringsarbete skall kunna träffas regelbundet.

Sammanfattningsvis kan konstateras att:

Institutionen inte uppfyller målen enligt nedanstående punkter:

<u>Utbildning på grund- och avancerad nivå</u>
Punkt 3. Undervisning och färdighetsträning på engelska.
Punkt 6. Avtal mellan praktikplatser och universitet i andra länder, kvalitetssäkring.
Punkt 7. Examensarbeten med komparativa inslag.
Punkt 8. Angående kurs på engelska på grundnivå.
Punkt 18. Webbsida.
Punkt 19. Forum för att fånga upp studenters och lärares internationella erfarenheter.

<u>Administration</u>
Punk 2. Speciella kontaktpersoner för geografiska områden.
Punkt 3. Gemensamt möte terminsvis för personal som arbetar med internationalisering.
Punkt 4. Stimulera administrativ personal till internationellt utbyte.

Punkter där policyn kan sägas nästan eller delvis vara uppfylld är*:*

<u>Utbildning på grund- och avancerad nivå</u>
Punkt 2, 15. Hur erfarenheter förs in i undervisningen.
Punkt 4. Kurslitteratur på engelska.
Punkt 5. Studenter som gör utlandspraktik.
Punkt 10. Kontinuerliga utbyten via avtal.
Punkt 14. Bred spridning av utvecklingsarbete bland personalen.
Punkt 16, 17. Gästundervisning och öppna föreläsningar.

Forskarutbildning
Punkt 1. Nordisk-Baltiska forskarskolans kurser.
Punkt 2. Utlandsstudier och utlandsforskning för doktorander.

Forskning
Punkt 1. Konferenser, nätverk och publikationer.
Punkt 3. Internationella gästforskare.

Punkter där policyn kan sägas vara uppfylld är: (En reservation får göras för att det i vissa fall kan vara en bedömningsfråga. I de flesta fallen handlar det om vagare formuleringar i policyn där det inte står specificerat önskat antal eller frekvens och där det visat sig svårt att hitta jämförande referenspunkter).

Utbildning på grund- och avancerad nivå.
Punkt 1. Europeiska och internationella nätverk.
Punkt 9. Joint Programmes.
Punkt 12. Lärarnas medverkan i internationellt utbyte.
Punkt 13. Internationella konferenser.

Forskning
Punkt 2: Komparativa studier.

Administration
Punkt 1. Administration och koordinering fördelas på två administratörer.

Var i världen som kontakter ska knytas och projekt initieras kan diskuteras utifrån många olika ingångar. Hur tydliga prioriteringar skall institutionen göra i detta avseende? Bortsett från det aktiva agerande som antagandet av en internationaliseringspolicy innebär är olika sorters strategier som innebär olika grad av aktivitet möjliga. Man skulle kunna tänka sig en förhållandevis passiv strategi som innebär att institutionen på ett allmänt plan underlättar och stimulerar till utbyten oavsett om det gäller forskning, undervisning eller praktik. Var i världen det blir får bli ett resultat av var personalen redan har eller väljer att ta kontakter och vilka förfrågningar som kommer utifrån. I en tid av internationalisering som inte bara berör Lunds universitet eller Sverige finns det gott om förfrågningar från utländska partners om samarbeten. Det nyligen initierade samarbetet som ser ut att bli omfattande med Azerbadjan University är ett exempel på ett sådant utifrån kommande initiativ.

Det skulle också vara tänkbart med en mer aktiv satsning på områden man uttalat väljer att prioritera. Från Lunds universitet finns uttalade önskemål om ökade samarbeten inom nätverk

så som LERU ”The League of European Research Universities” (bilaga 3) och U21 ”Universitas 21” (bilaga 4) där det sistnämnda inkluderar universitet i hela världen. Bland LERU-universiteten finns redan samarbeten med *Helsingfors Universitet, University of Edinburgh* och *Universitá degli Studi di Milano*. Av U21-universiteten finns kontakter med *Fudan University of Shanghai, National University of Singapore* och *University of Auckland*. Kanske kunde möjligheter för utökade och fördjupade samarbeten undersökas inom ramen för dessa nätverk?

En annan mer aktiv ingång vore att söka synergi- eller snöbollseffekter av olika slag. Illustrationerna på kartorna visar att det finns gott om samarbeten med Finland, Norge, Danmark samt Tyskland och Storbritannien i Europa, men även i USA, Canada och Japan både på forskar - och utbildningsnivå. Finns det möjligheter till utökade samarbeten här? En annan sorts synergieffekt vore att försöka koordinera kontakter mellan de tre olika områdena praktik, utbildning och forskning i de länder där det finns parallella kontakter på olika nivåer.

Ytterligare en tänkbar väg är att se över kartan och uppmärksamma den diskrepans som råder mellan de tre områdena i fråga om hur kontakter och samarbeten är fördelade över länder och världsdelar. Denna diskrepans skulle kunna beskrivas som att praktiken och forskningen nästan har motsatta koncentrationspunkter och att utbildningen hamnar någonstans mellan dessa två. Praktiken i första hand, men även utbildningen, utmärker sig som betydligt mer världsomspännande än forskningen. Forskningen har å andra sidan en stark koncentration i Norden och några europeiska länder vilket i synnerhet praktiken inte har. Utbildningen har en något mer jämn spridning världen över. Hur kommer det sig att studenternas internationella intresseområden inte överensstämmer med forskarnas? Utmärkande i sammanhanget är avsaknad av forskningsprojekt eller samarbeten på forskarnivå i Sydamerika (undantaget Brasilien), Afrika och stora delar av Asien (undantaget Japan, Singapore och Indien) och förhållandevis få praktiksamarbeten i Norden. Det finns all anledning att fråga sig om en karta som beskriver forskning, utbildning och praktik i ett ämne som socialt arbete borde se ut om den gör? Kan det finnas anledning att utifrån kartans ”vita fläckar” göra prioriteringar om fortsatta satsningar?

Om vi istället för spridning fokuserar på volym möjliggör kartan ett annat uppmärksammande om att forskningen generellt verkar vara mer ”internationell” än undervisningen. Forskningen har över dubbelt så många träffar i sammanställningen, vilket i och för sig inte behöver säga så mycket om karaktären eller digniteten på dem. Det betyder inte desto mindre att det finns många fler samarbeten och/eller kontakter på forskarnivå än på utbildningsnivå. En översikt över hur många personaler som uppgett sig ha kontakter på forskar respektive utbildningsnivå ger ungefär samma skillnad i antal vilket understryker konstaterandet. Ett 40-tal av personalen förekommer bland forskningssamarbetena och ett 20-tal bland utbildningssamarbetena. En slutsats utifrån detta skulle kunna vara att internationalisering av grundutbildningen behöver prioriteras.

Appendix

Samtliga namn och kontaktuppgifter på samarbetspartners har tagits bort inför den här publikationen. För mer information kan kontakt tas med nämnd kontaktperson alternativt med Teres Hjärpe.

Internationella forskningsprojekt samt forskar- och doktorandutbyten

Norden

Finland

Bostad Först. Utvärdering av finsk bostadspolitik. Marcus Knutagård m fl.

Helsingfors Universitet, **Svenska Social- och Kommunalhögskolan**. Anna Meeuwisse, docent och tidigare gästprofessor vid Soc- och Kom. Gemensamma forskningsprojekt, bl.a. ”Kommunalt individinriktat socialt arbete i fyra nordiska huvudstadsområden”. Anna Meeuwisse och Hans Swärd.

Helsingfors Universitet, Institutionen för Socialvetenskaper. Forskarutbyte, Eva Johnsson.

Helsingfors Universitet, **Välfärds- och arbetsmarknadsforskning**. Sune Sunesson.

Helsingfors Universitet, Institutionen för Politik och Ekonomi. Via **Nordic Center of Excellence**. Gemensamt forskningsprojekt “The Nordic Welfare State – Historical Foundations and Future Challenges”, Åsa Lundqvist.

Universitetet i Turku. Gemensamt forskningsprojekt ” Right Time Place Care”. Ulla Melin Emilsson.

Universitetet i Turku. Gemensamt forskningsprojekt “Youth Trajectories: A Longitudinal Study of Risk Factors for Marginalization in Finland, Norway and Sweden”, Anna Angelin.

Universitetet i Jyväskylä. Gemensamt forskningsprojekt ”Child Protection Systems: An International Comparison of Good Examples”. Lina Ponnert.

Åbo Akademi. Forskarutbyte. Åsa Lundqvist.

Norge

FaFo, Institute for Labour and Social Research. Gemensamt forskningsprojekt. Alexandru Panican.

Högskolan i Lillehammer. Forskarutbyte kring sociala innovationer. Verner Denvall.

Högskolan i Oslo. Centrum för Professionsstudier. Doktorandstudier. Shari Granlöf.

Högskolan I Oslo. Gemensamt forskningsprojekt “Youth Trajectories: A Longitudinal Study of Risk Factors for Marginalization in Finland, Norway and Sweden”. Anna Angelin.

Högskolan i Oslo. Samarbete kring forskning om socialt arbete med migranter. Norma Montesino.

Justitiedepartementet Norge. Forskningssamarbete ”God lösladelse”. Kerstin Svensson**.**
Konsortiumpartners rörande EU-ansökan för gemensamt forskningsprojekt. Håkan Johansson.
”Kommunalt individinriktat socialt arbete i fyra nordiska huvudstadsområden”. Forskningsprojekt med empiri från norska socialarbetare. Anna Meeuwisse och Hans Swärd.
NOVA. Forskningssamarbeten, undervisning, gästprofessur i Lund. Håkan Johansson, Anna Meeuwisse m fl.
NOVA. Gemensamt forskningsprojekt “Combating Poverty in Europe: Re-organizing Active Inclusion through Participatory and Integrated Modes of Multilevel Governance”. Max Koch, Håkan Johansson m fl.
NTNU-Trondheim. Via **Nordic Center of Excellence.** Gemensamt forskningsprojekt “The Nordic Welfare State – Historical Foundations and Future Challenges”. Åsa Lundqvist.
Professionscentrum Oslo. Forskarutbyte, Eva Johnsson.
Rokkansenteret, Bergen. Via **Nordic center of Excellence.** Gemensamt forskningsprojekt “The Nordic Welfare State – Historical Foundations and Future Challenges”. Åsa Lundqvist.
Universitetet i Bergen. Gemensamt forskningsprojekt, Alexandru Panican.
Universitetet I Bergen. Gemensamt forskningsprojekt “Youth Trajectories: A Longitudinal Study of Risk Factors for Marginalization in Finland, Norway and Sweden”. Anna Angelin.
Universitetet i Agder. Utvärderingsforskning. Verner Denvall**.**
Universitetet i Bergen. Gemensamt forskningsprojekt ”Det professionella landskapet”. Eva Johnsson, Thomas Brante.
Universitetet i Oslo. Samarbete kring gemensam doktorandkurs om barnavård. Claes Levin.
Universitetet i Oslo och Modum Bad. Kjell Hansson m fl.
Universitetet i Tromsö. Kjell Hansson m fl.

Danmark

Det Nationella Forskningscentret för Välfärd (SFI). Köpenhamn. Forskarutbyte. Martin Olsson**.**
Det Nationella Forskningscentret för Välfärd (SFI), Köpenhamn. Bostad Först. Marcus Knutagård**.**
Direktoratet för Kriminalförsorg i Danmark. Gemensamt forskningsprojekt, ”God lösladelse”. Kerstin Svensson
Internationellt forskningsprojekt om pensionsplanering. Intervjuer har gjorts i Sverige, Danmark, USA, Brasilien, Australien och Nya Zeeland. Lars Harrysson.
”Kommunalt individinriktat socialt arbete i fyra nordiska huvudstadsområden”. Forskningsprojekt med empiri från danska socialarbetare. Anna Meeuwisse och Hans Swärd.
Nordens Välfärdscenter, Nordiska Ministerrådet. Konferensuppdrag. Jan Gassne.
Odense Universitetet. Samarbete kring doktorand. Åsa Lundqvist.
Professionshögskolan Metropol i **Köpenhamn**. Doktorander, referensperson för forskning. Anna Meeuwisse.
Professionshögskolan Metropol i Köpenhamn. Samarbete kring gemensam doktorandkurs om barnavårdsarbete. Claes Levin.

Roskilde Universitet. Doktorandundervisning. Håkan Jönsson.
Roskilde Universitet. Gemensamt forskningsprojekt. Alexandru Panican.
Servicestyrelsen Danmark. Gemensamt forskningsprojekt ”God lösladelse”. Kerstin Svensson.
Syddansk Universitet i Köpenhamn. Via **Nordic Center of Excellence**. Gemensamt forskningsprojekt “The Nordic Welfare State – Historicial Foundations and Future Challenges”. Åsa Lundqvist.
Ålborg Universitet. Samarbete kring forskning om socialt arbete med migranter. Norma Montesino.
Ålborg Universitet. Doktorandstudier. Shari Granlöf.
Ålborg Universitet. Utvärderingsforskning. Verner Denvall.
Århus Universitet. Gemensamt forskningsprojekt ”God lösladelse”. Kerstin Svensson.

Island
”Kommunalt individinriktat socialt arbete i fyra nordiska huvudstadsområden”. Forskningsprojekt (FAS) med empiri från isländska socialarbetare. Anna Meeuwisse och Hans Swärd.
University of Iceland. Via **Nordic Center of Excellence**. Gemensamt forskningsprojekt “The Nordic Welfare State – Historical Foundations and Future Challenges”. Åsa Lundqvist.

Övriga Europa

Belgien
Free University Brussels. Gemensamt forskningsprojekt ”Gender and Welfare State in Europe: Work and Family Balance Issues and Policies”. Max Koch.

Holland
Erasmus University Rotterdam. Gemensamt forskningsprojekt “Bok Diversity, Standarization and Social Transformation”. Max Koch.
Maastricht University. Gemensamt forskningsprojekt, ”Right Time Place Care”. Ulla Melin Emilsson.

Italien
University of Genoa. Planerar gemensamt forskningsprojekt kring socialt barnavårdsarbete. Anna Meeuwisse.
University of Milan. Gemensamt forskningsprojekt “Combating Poverty in Europe: Reorganising Active Inclusion through Participatory and Integrated Modes of Multilevel Governance”. Max Koch, Håkan Johansson m fl.

Storbritannien

Brunel University London. Forskarutbyte kring brukarinflytande. Arne Kristiansen.

Brunel University London. Forskarutbyte. Verner Denvall.

Derby University. Professur, forskningssamarbete, doktorander. Ulla Melin Emilsson.

"EU som en möjlighetsstruktur för svenska frivilligorganisationer". Forskningsprojekt (VR). Kontakter knyts med representanter för forskning om civilsamhälle. Håkan Johansson och Anna Meeuwisse.

Glasgow Caledonian University Scottland. Gemensamt forskningsprojekt ” Bok Diversity, Standarization and Social Transformation”. Max Koch.

Goldsmiths University of London. Planerade doktorandstudier. Ann Kristin Lassen.

Kings Collage London. Utbyte och gästundervisning om familjeforskning. Ingemar Eriksson, Martin Olsson m fl.

Queens University Belfast, **Northern Ireland**. Gemensamt forskningsprojekt ”Child Protection Systems: An International Comparison of Good Examples”. Lina Ponnert.

Queens University Belfast, **Northern Irland**. Gemensamt forskningsprojekt, “Gender and Welfare State in Europe: Work and Family Balance Issues and Policies”. Max Koch.

Sheffield Hallam University. Forskningssamarbete kring KASAM/Resilience. Jan Gassne.

Social Care Institute for Excellence. Forskarutbyte kring brukarinflytande. Arne Kristiansen.

University of Manchester. Gemensamt forskningsprojekt ”Right Time Place Care”. Ulla Melin Emilsson.

University of Edinburgh. Gemensamt forskningsprojekt, “Combating Poverty in Europe: Reorganising Active Inclusion through Participatory and Integrated Modes of Multilevel Governance”. Max Koch, Håkan Johansson m fl.

University of Lancester, Department of Sociology. Tina Mattson m fl.

University of Limerick, **Psychology Department**. Utvärdering av Housing First Europa. Marcus Knutagård.

University of Plymouth. Planerar gemensamt forskningsprojekt kring socialt barnavårdsarbete. Anna Meeuwisse.

Estland

University of Tartu. Gemensamt forskningsprojekt ”Right Time Place Care”. Ulla Melin Emilsson.

Litauen

Vilnius University, **Department of Social Work**. Forskningssamarbete/studier kring Salotugenes/Kasam. Jan Gassne.

Siauliai University. Forskningssamarbete kring handledning. Jan Gassne.

Frankrike

University of Toulouse. Gemensamt forskningsprojekt ”Right Time Place Care”. Ulla Melin Emilsson.

Polen

University of Warsaw. Gemensamt forskningsprojekt “Combating Poverty in Europe: Re-organising Active Inclusion through Participatory and Integrated Modes of Multilevel Governance”. Max Koch, Håkan Johansson m fl.

Portugal

Catholic University of Portugal. Forskningssamarbete planeras kring social barnomsorg. Anna Meeuwisse.

Municipality of Aveiro. Forskarutbyte. Ulla Melin Emilsson.

University of Aveiro. Utbyte kring äldreforskning, Ulla Melin Emilsson.

Schweiz

Bern University of Applied Science. Gemensamt forskningsprojekt “ Child Protection Systems: An International Comparison of Good Examples”. Lina Ponnert.

University of Geneve. Forskarkontakt. Norma Montesino.

Spanien

Hospital Clinic of Barcelona. Gemensamt forskningsprojekt ”Right Time Place Care”. Ulla Melin Emilsson.

Konsortiumpartners rörande EU-ansökan för gemensamt forskningsprojekt. Håkan Johansson.

University of Barcelona. Forskarutbyte kring migration. Norma Montesino.

University of Alicante. Forskarutbyte. Norma Montesino.

Tyskland

Alice Salomon Hochschule. Forskningssamarbete. Kerstin Svensson**.**

Bremen Hochschule. Forskningssamarbete. Kerstin Svensson**.**

"EU som en möjlighetsstruktur för svenska frivilligorganisationer”. Forskningsprojekt (VR). Kontakter knyts med representanter för forskning om civilsamhälle. Håkan Johansson och Anna Meeuwisse**.**

GESIS – Leibniz Institute for the Social Sciences, Köln. Forskarutbyte. Max Koch**.**

German Youth Institute. Gemensamt forskningsprojekt, “Child protection systems: An international comparison of good examples”. Lina Ponnert.

Konsortiumpartners rörande EU-ansökan för gemensamt forskningsprojekt. Håkan Johansson.

Landshut Hochschule. Forskningssamarbete Kerstin Svensson.

Witten/Herdecke University. Gemensamt forskningsprojekt "Right Time Place Care". Ulla Melin Emilsson.
University of Frankfurt. Diskussioner om internationell doktorandkurs tillsammans med Malmö Högskola. Anna Meeuwisse.
University of Oldenburg. gemensamt forskningsprojekt " Combating Poverty in Europe: Reorganising Active Inclusion through Participatory and Integrated Modes of Multilevel Governance".

Österrike
FACTUM Wien. Forskarutbyte. Ulla Melin Emilsson.

Afrika

Sydafrika
North-West University, Potchefstroom, Johannesburg. Forskarutbyte kring aktionsforskning och social mobilisering. Arne Kristiansen.
North-West University, Johannesburg. Forskarutbyte om Salotugenes. Jan Gassne.

Asien

Japan
Hiroshima International University. Gemensamt forskningsprojekt. Håkan Jönson.
Kwansei Gaukin University. Forskarutbyte. Ulla Melin Emilsson.
Kwansei Gaukin University. Forskarutbyte kring missbruks- och ungdomsvård. Arne Kristiansen.
Osaka Prefecture University. Forskarutbyte kring socialpolitik. Staffan Blomberg.
Rikkyo University Tokyo. Forskarutbyte. Yoshiko Boregren Matsui.

Singapore
Nanyang Technological University. Forskarutbyte kring barn/familj/välfärd. Kristina Göransson.
National University of Singapore. Forskarutbyte kring barn/familj/välfärd. Kristina Göransson.

Indien och Pakistan
Pågående forskningsprojekt **"The Baltistan Movement"** (Indien och Pakistan) och **" The South Indian Tibetans**" (Indien). Jan Magnusson.

Oceanien

Australien

Internationellt forskningsprojekt om pensionsplanering. Intervjuer har gjorts i Sverige, Danmark, USA, Brasilien, Australien och Nya Zeeland. Lars Harrysson.

University of South Australia. Gemensamt forskningsprojekt "Child Protection Systems: An International Comparison of Good Examples". Lina Ponnert.

Nya Zeeland

Internationellt forskningsprojekt om pensionsplanering. Intervjuer har gjorts i Sverige, Danmark, USA, Brasilien, Australien och Nya Zeeland. Lars Harrysson.

Massey University, School of Social and Cultural Studies. Forskarutbyte, Lars Harrysson.

Auckland University. Gästprofessur 2006 samt forskarutbyte. Anna Meeuwisse. Doktorandstudier. Sara Helmersson.

University of Ontago. Christchurch. Forskarutbyte. Tove Harnett.

Nordamerika

Canada

Simon Fraser University. Vancouver. Forskarutbyte, studier kring familjebehandlingsmodeller. Ove Östling m fl.

University of Western Ontario. Gemensamt forskningsprojekt "Non-take-up in Swedish Welfare - Women´s Decision-making on Mammography Screening and Treatment of Breast Cancer". Åsa Ritenius Manjer.

USA

Columbia University Medical Center, Department of Psychiatry, New York. Pathways to Housing/Bostad Först. Marcus Knutagård m fl.

Oregon Social Learning Center. Forskningssamarbete, implementering av behandlingsprogrammet KEEP. Martin Olsson.

Pennsylvania State University. Kontakt kring doktorandprojekt. Tove Harnett.

UCLA Berkeley. Undervisning och forskarutbyte inom NORDCORP- projekt. Anna Angelin.

University of Missouri, Colombia. Forskarutbyte kring kvalitativa metoder. Katarina Jacobsson.

Washington University in St Louis, **Dept. of anthropology**. Forskningssamarbete. Jan Magnusson.

Wayne State University, Michigan. Gästforskare vid LU. Kjell Hansson, Martin Olsson, Lotta Jägervi.

Mellan- och Sydamerika

Brasilien

Internationellt forskningsprojekt om pensionsplanering. Intervjuer har gjorts i Sverige, Danmark, USA, Brasilien, Australien och Nya Zeeland. Lars Harrysson.

Universdidade de PUC, Sao Paolo. Forskningssamarbete, Ulla Melin Emilsson.

Nätverk

Anglo-Nordic Research Network. Åsa Lundqvist.

Föreningen Folkhälsan i Vasa. Jan Gassne.

ENHR, Europeiskt Nätverk för forskning om Hemlöshet. Marcus Knutagård.

Europeiskt socialpedagogiskt nätverk. Koordinerat av Hans Uwe Otto. Sune Sunesson.

Gendering Asia Network. Koordineras av Nordic Institute of Asian Studies. Kristina Göransson.

Industrial Relations in Europe. Max Koch.

International Association for Ladakh Studies. Jan Magnusson.

International Association of Tibetan Studies. Jan Magnusson.

Internationellt nätverk för professionsforskning. Under uppstart**.** Eva Johnson, Shari Granlöf, Thomas Brante.

International Research Network for Social Work. Kerstin Svensson.

ISA, International Sociological Association Research Commitee 19: Poverty, Social Welfare and Social Policy. Max Koch.

KIVOS, Kommunikation i Vård, Omsorg och Socialt Arbete. Tove Harnett.

Mischmasch. Nordiskt Nätverk I Missbruksforskning, Leili Laanemets.

NBSW, The Nordic-Baltic Doctoral Network in Social Work. Shari Granlöf.

New Zealand Association of Gerontology. Tove Harnett.

Nordic Center of Excellence; The Nordic Welfare State- Historical Foundations and Future Challenges. Åsa Lundqvist.

Nordiskt-Baltiskt nätverk för doktorander om våld i nära relationer. Under uppstart. Sara Helmersson.

Nordiskt-Japanskt Nätverk för äldreforskning. Samordnas av Els-Marie Ahnbäcken vid Kwansei Gakuin University. Håkan Jönson, Ulla Melin Emilsson, Staffan Blomberg.

Nordiskt nätverk för forskning om hemlöshet. Marcus Knutagård.

Nordiskt nätverk för socialt arbete med migranter. Norma Montesino. Under uppstart.

Nordiskt nätverk för studier om civilsamhället. Anna Meeuwisse.

Nordiskt nätverk för utvärderingsforskare. Verner Denvall.

***NORM. Network on Research and Master*.** Dolf Tops.

Political Economy Research Network on European Sociological Association. Max Koch.

RN 20, Qualitative Methods. Katarina Jacobsson.

RORHIN, Nordiskt nätverk om romers och resandes historia i Norden. Norma Montesino

SANORD. Universitet i Norden och Södra Afrika. Helene Lahti Edmark, Arne Kristiansen.

SASNET - Swedish South Asian Studies Network/Lund University. Jan Magnusson.

***SIE- Social innovation in Europe*.** Marcus Knutagård.

Transitions in Care. Internationell forskargrupp. Håkan Jönson.

WelMi, Skandinaviskt nätverk för forskning om välfärd och migration. Vanna Nordling.

Working Group on Community Sanctions, European Society for Criminology. Kerstin Svensson.

***Universitas 21*.** International Network of 23 Leading Research-intensive Universities. LU.

LERU. The League of European Research Universities. LU.

Utbildning/pedagogiska samarbeten

Norden

Finland

Heiki Waras-institutet, Helsingfors. Gästundervisning om brukarmedverkan. Verner Denvall**.**

Helsingfors Universitet, Institutionen för Socialvetenskaper. Lärarutbyte SOPM20. Eva Johnsson.

Nordiska Hemlöshetsnätverket, **Finland**. Gästundervisning ***SOPM04***. Marcus Knutagård.

Norge

Högskolan i Bergen. Gästundervisning, lärarutbyte, utvärdering av VIRCAMP. Helene Lahti Edmark**.**

Lillehammers Högskola. Samarbete kring brukarkurs och brukarmedverkan, gästundervisning ***SOPM04***, gemensam antologi, Leonardo-projekt inleds. Cecilia Heule, Marcus Knutagård, Verner Denvall, Hans Swärd.

Modum Bad. Konferens om familjeforskning ***SOPM03***. Ove Östling m fl.

Oslo University Collage. Lärarutbyte om handledningsmetodik samt eventuell gemensam masterkurs. Jan Gassne, Ann-Louise Gyllenör.

Universitet i Agder. Utbyte kring kurser på avancerad nivå om utvärdering. Verner Denvall.

Universitetet i Bergen. Samarbete kring brukarkurs och brukarmedverkan. Cecilia Heule, Marcus Knutagård m fl.

Universitetet i Oslo. Samarbete kring brukarkurs och brukarmedverkan. Cecilia Heule, Marcus Knutagård.

Universitetet i Stavanger. Lärarutbyte ***SOPM20***. Eva Johnsson.

Universitetet i Tromsö. Konferens om familjeforskning. ***SOPM03***. Ove Östling m fl.

Danmark

Ålborg Universitet. Utbyte kring kurser på avancerad nivå om uvärdering/utvärderingsforskning. Verner Denvall.

Ålborg Universitetet. Medlem i ackrediteringspanel av ”den sociale kandidatuddannelsen”. Kerstin Svensson.

Århus Universitet. Utbyte bland annat inom ***SOPA53***. Helene Lahti Edmark, Anneli Nielsen m fl.

Övriga Europa

Storbritannien

Brunel University/Shaping our lives. Samarbete kring brukarmedverkan och brukarkurs, Leonardo-projekt inleds. Cecilia Heule, Marcus Knutagård, Verner Denvall m fl.

Sheffield University, Inom ramen för avtal, se sidan 14.

Belgien
University of Gent. Gästundervisning, Helene Lahti Edmark m fl.

Italien
University of Genoa. Gästundervisning. Eva Johnsson.

Holland
Hogeschool van Utrecht. Samarbete kring uppstart av mobiliseringskurs, lärarutbyte, adm. utbyte. Marcus Knutagård, Helene Lahti Edmark, Anna-Kerstin Hydén.

Tyskland
Alice Salomon Hochschule. Lärarutbyte ***SOAN11***, Kerstin Svensson.
Hochschule Bremen. Socnet98. Gästundervisning, International Week. Helene Lahti Edmark, Tabitha Wright-Nielsen.

Litauen
University of Vilnius. Utvärdering av VIRCAMP. Helene Lahti Edmark.
University of Vilnius, filosofiska fakulteten. Lärarutbyte masterprogram samt kring handledningsmetodik. Jan Gassne.
Siauliai University Vilnius. Forskningssamarbete. Jan Gassne.

Spanien
University of Alicante. Planerat lärarutbyte. Norma Montesino.

Afrika
Child Rights, Classoom and School Management. Sida-finansierad uppdragsutbildning sedan 2003 för cirka 150 deltagare per år från utvecklingsländer. Bodil Rasmusson. Bodil är mentor för **Sydafrika** och **Zambia** i Afrika men arbetar även och har således kontakter med följande afrikanska länder: **Egypten, Namibia, Sierra Leone, Tanzania, Etiopien, Malawi, Uganda.**

Sydafrika
North-West University Johannesburg. Lärarutbyte kring praktik. Jan Gassne.
VIRCAMP. Utvärdering av kurs. Helene Lahti Edmark.
SANORD. Konferens, vilande kontakter. Helene Lahti Edmark och Arne Kristiansen.

Asien

Child Rights, Classoom and School Management. Sida-finansierad utbildning sedan 2003. för cirka 150 deltagare per år från utvecklingsländer. Bodil är speciellt mentor för **Indonesien** men arbetar även och har således kontakter även med: **Kambodja, Kina, Indien, Vietnam och Sri Lanka.**

Azerbadjan

Azerbadjan University, Baku. Lärarutbyte, administrativt utbyte, uppbyggnad av socionomutbildning etc. Shari Granlöf, Kerstin Svensson, Teres Hjärpe, Kristina Göransson, Eva-Malin Antoniusson, Johan Cronehed.

Kina

Fudan University Shanghai. Joint Program Double Degree med LU, nätföreläsning, Sune Sunesson. Diskussioner om lärarutbyte med ***SIMS18.*** Lars Harrysson m fl.

Japan

Rikkyo University of Tokyo. Gästföreläsningar. Yoshiko Boregren Matsui.
Hiroshima International University. Gästundervisning/deltagande ***SOPM01***. Diskussioner om fortsatt utbyte kring modell för samarbete mellan Fontänhus och universitet.

Indien

Tata Intitute of Social Sciences Mumbai. Diskussioner om student- och lärarsamarbeten. Avtal finns mellan Mumbai och LU. Jan Magnusson. ***SOPA-21, SIMS18***.
Christ University Bangalore, diskussioner pågår om student- och lärarutbyte. Jan Magnusson.

Singapore

National University of Singapore. Fallbeskrivningar och studentfeedback, ***SOPA21***. Kristina Göransson.

Oceanien

Nya Zeeland

Massey University, School of Social and Cultural Studies. Fallbeskrivningar och studentfeedback***, SOPA 21.*** Lars Harrysson.

Nordamerika

USA

Centra Wellness Network (f.k.a. Manistee-Benzie Community Mental Health) Michigan. Workshops, föreläsningar och fallbeskrivningar, ***SOPA-21***. Även samarbete med Helsingborgs kommun, Socialtjänsten. Lars Harrysson, Jan Magnusson, Anna-Lena Strid.

Department of Psychiatry at Harvard Medical School and the **University of Pennsylvania School of Medicine**. Gästundervisning, psykoterapikurs. Ingemar Ericsson.

Grand Valley State University, **School of Social Work**. Planer finns på inbjudan till medverkan på ***SOPA-21.*** Lars Harrysson.

L.M.H.C. Massachusets. Gästföreläsare på kursen om Familjebehandling, ***SOPM03*** samt Psykoterapikurs. Ingemar Ericsson, Ove Östling, Marie Söderlind m fl.

Canada

University of Toronto. Christina Ernelings kontakter undersöks för Blended Mode kurs ***SIMS18 Social Welfare in a Global Context***. Lars Harrysson.

Simon Fraser University Vancouver. Gästföreläsare på ***SOPM03***. Kjell Hansson, Ove Östling m fl.

Mellan- och Sydamerika

Child Rights, Classoom and School Management. Sida-finansierad utbildning sedan 2003 för cirka 150 deltagare per år från utvecklingsländer. Bodil Rasmusson arbetar och har således kontakter med **Colombia.**

Argentina

Universidad Nacional de Lanús. Linnaeus-Palmeutbyte sedan 2003. Lärarutbyte under en treveckorsperiod per år. Norma Montesino, Ulla Melin Emilsson, Johan Cronehed, Anna-Kerstin Hydén, Teres Hjärpe.

Brasilien

Institut för socialt arbete i i Sao Paolo. Kontakt finns och former för utbyte undersöks, bland annat för Blended Mode kurs ”Social Welfare in a Global Context”. Lars Harrysson.

Nätverk

***Erasmusnätverk - Anna-Kerstin Hydén*.** VIA University, Aarhus, Danmark, Hogeschool van Utrecht, Holland, Linnéuniversitetet, Alice Salomon Hochschule, Berlin, Tyskland. Anna—Kerstin Hydén, Helene Lahti Edmark. Samarbete kring praktik och administration.

Erasmusntverk - Jan Gassne. Startades i samband med SWIPE-projekt (Social Work International Placement) finansierat av EU. Kontakter finns kvar med universiteten i Vilnius, Sheffield, Utrecht, Tartu och Oslo. Arbete med moduler till internationell hemsida för socialt arbete. Empowerment, komparativt socialt arbete, kommunikationsfärdigheter etc. Gemensam master.

Erasmusnätverk - Lars Harrysson. Koordineras av Erasmus University Rotterdam. The Free University of Brussels, Belgium, University of Blagoevgrad, Bulgaria, University of Joensun, Finland, University of Belfast, Ireland, Warsaw University, Poland, ISCTE, Portugal, University of Glasgow, Scottland, University of Sussex, Storbrittanien, University of Teesside, Storbrittanien och Berlin, Tyskland. EU Intensive programme. En vecka I februari varje år. Lars Harrysson och Max Koch.

***Erasmusnätverk - SocNet98*.** Koordineras av Christian Spatscheck vid Hochschule Bremen. Arrangerar "International Week for Social Work". Tabitha Wright Nielsen, Helene Lahti Edmark.

***NORM*,** Network on Research and Master. Utrecht University of Applied Sciences, Holland, University for Humanistics, Holland, Linnéuniversitetet, Sverige, University of Berlin & Alice Salomon Hochschule, Tyskland, Shefflield Hallam University, UK, Tartu University, Estland, Vilnius University, Litauen och University of Applied Sciences Western Switzerland, Schweitz och Haute école de travail social et de la santé - EESP – Lausanne, Schweitz. Dolf Tops.

Nordplusnätverk: Högskolan i Bergen, University of Iceland, VIA University Aarhus samt nystartad socionomutbildning på Grönland. Helene Lahti Edmark, Teres Hjärpe.

Praktik och praktiknära samarbeten

Norden

Danmark

Bostad Först. Kontinuerliga kontakter och erfarenhetsutbyten med lokala instanser och kommunala tjänstemän. Marcus Knutagård m fl.

VIA University Aarhus. Skickar två studenter varje vårtermin som gör sin praktik inom ramen för ***SOPA53.*** Anneli Nielsen.

Norge

Bostad Först. Kontinuerliga kontakter och erfarenhetsutbyten med lokala instanser och kommunala tjänstemän. Marcus Knutagård m fl.

Psykiatrisk dygnsavdelning för barn och ungdomar, Barn-och Ungdomspsykiatrin, Oslo. Barn med olika diagnoser som till exempel AD/HD och autism, Oslo, Norge. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.

Stavanger akuttcenter-barn/ungdom. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.

Övriga Europa

Kroatien

Djecji dom Orphanage, Zagreb. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.

Spanien

Betel Internacional, Madrid. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.

Cáritas Madrid. Praktikplats. Teres Hjärpe.

Olga Gimenez, Bilbao. Socialarbetarkontakt. Norma Montesino.

University of Alicante. Kontakter kring praktikplatser. Norma Montesino.

Grekland

Social Service of Hellenic Red Cross Branch Office, Heraklion, **Crete**. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.

Tyskland

Save Me Kampagnenburo, Munchen. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.

Storbritannien

Norwood Children and Family First, London. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.

Bostad först. Kontakter i Storbritannien samt utökat samarbete mellan projekt i Scottland, Helsingborgs kommun och några av Stockholmskommunerna. Marcus Knutagård.

Bulgarien

Dose of Love Association, Burgas. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.

Afrika

Malawi

Timweni Child and Youth Media Organization, Lilongwe. Praktikplats. Anneli Nielsen.

Uganda

Children Volontary Rescue Organisation, Kabala. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.
National Anti-Corruption and Legal Aid Network, Kabala, Uganda. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.
Wougnet Womens Shelter Uganda (WOSU). Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.
Kitgum Youth Centre, Uganda. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.

Sydafrika

SOS-Barnbyar, Rustenberg. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.
Cape Town Child Welfare. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.

Ghana

SOS Children's Villages Ghana Organization. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.

Namibia

Hope Initiatives Namibia. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.

Tanzania

WomenCraft, Ngara, Kagera Region. Tanzania. Anna-Kerstin Hydén.

Asien

Indien

Christ University, Centre for Social Action, Christ Educational Society. Bangalore. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.

Sydkorea

Junggu Mental Health Center. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.

Filipinerna

Kanlungan sa Er-Ministry Malate, Manila. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.

Oceanien

Australien

Boys Town, Engadine. Praktikplats**.** Anna-Kerstin Hydén.
Capacity Development, Melbourne. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.
Dep. of Human Service, Melbourne. Praktikplats.Anna-Kerstin Hydén.
Macquarie University Hospital, Social Work Department, Sydney. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.
Royal Rehabilitation Centre Sydney. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.
The Wayside Chapel, Sydney. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.
St Michael´s Family Centre, Baulkham Hills.. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.
Westmead Hospital, NSW. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.

Nya Zeeland

Child Youth and Family Services, Youth Justice Team. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.

Nordamerika

Canada

Big Brothers Big Sisters, Kingston. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.
Choices Adoption and Counselling Services, Victoria. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.
Christie Ossington Neighbourhood Center, The Nook- Children´s Arts Literacy, Toronto. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.
Family Service Toronto. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.
The John Howard Society of the Lower Mainland. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.
Wood Green Community Services, Toronto. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.
YWCA Munroe House. Vancouver. Anna-Kerstin Hydén.

USA

CALM, Child Abuse, Listening and Mediation, Santa Barbara. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.
Institute for Applied Behavior Analysis, Los Angeles. Praktikplats. Anna-Kerstin Hydén.

Mellan- och Sydamerika

Socialarbetarkontakter via **Uppdragsutbildning, ASDI** "Prevención de la violencia doméstica y trabajo enfocado a la escuela". Ges i Lund, finansierat av Sida. Kontakter finns bland annat **Colombia, Costa Rica, Guatemala och Mexico**. Norma Montesino.

Argentina

Universidad Nacional de Lanús, Faculty of social work and Social Politics, Buenos Aires. Praktikplats. Teres Hjärpe.

Costa Rica

Centro Feminista de Información y Acción, Cefeminina, San José, Costa Rica. Praktikplats. Anneli Nielsen.

Universidad de Costa Rica. Diskussioner om samarbete mellan universitet, praktikplats och Socialhögskolan i Lund. Anneli Nielsen, Teres Hjärpe.

Chile

Centro Clarita de Larminat, Santiago de Chile. Praktikplats. Teres Hjärpe.

"Skills for Life" Program, JUNAEB, Ministry of Education. Vina del Mar. Praktikplats. Teres Hjärpe.

Paraguay

Enfoquniñes, Zanotti Cavazzoni 253 casa el Dorado, Asunción, Paraguay. Praktikplats. Teres Hjärpe.

Panamá

Casa Esperanza. Panamá. Teres Hjärpe.

Internationella Konferenser

Internationella konferenser och seminarium arrangerade vid Lunds Universitet.

After Neo-liberalism. OECD, The World Bank and the Child. Seminarium. Internationell Gäst: *Rianne Mahon*, Toronto, Canada. Åsa Lundqvist.

Beyond the Crisis. The Cultural, Political Economy of Crisis Management. Seminarium. Internationell gäst: *Bob Jessop,* Lancester University, Storbtitannien. Mars 2010. Åsa Lundqvist.

Citizenship and Welfare. Internationella gäster: *Yuri Kazepov*, Italien, *Bjorn Hvinden*, Norge, *Livia Popescu*, Rumänien, *Hong Zhou,* Kina; *Engin Isin*, Kina, *Avtar Brah*, England, *Ute Gerhard*, Tyskland; *Peter Abrahamson*, Danmark. November 2010. Alexandru Panican.

Familjepolitik och familjepraktiker. Tillsammans med forskarmiljön Barn-Familj-Välfärd vid Socialhögskolan i Lund. Internationella gäster: *Anette Borcchorst* och *Birte Siim,* Danmark, *Arnlaug Leira*, Norge. Februari 2010. Åsa Lundqvist.

Globalization and Inequalities. Complexity and Contested Modernities. Seminarium. Internationell gäst: *Sylvia Walby*, Lancester University, Storbritannien. September 2010. Åsa Lundqvist.

Konferens om Familjeforskning & Praktisk Tilllämpning. Internationella Gäster: *Michael Robbins*, Oregon Research Institute, *Stephen Scott,* King´s Collage London, *Willy-Tore Mörch,* Universitetet I Tromsö, *Terje Ogden*, Universitetet i Oslo. Kjell Hansson, Martin Olsson m fl.

Metoder I komparativ välfärdsforskning. Via Pufendorfinstitutet. Internationella gäster: *Peter Abrahamson*, Københavns Universitet & Seoul National University, *Einar Overbye*, NOVA.

Pufendorfinstitutet, Lunds Universietet. Arrangerar en rad olika internationella konferenser under 2010 och 2011. En koppling finns till Socialhögskolan främst via Sune Sunesson.

The childcare transition in Scandinavia: Family change and policy reform. Seminarium. Mars 2010.Internationell gäster: *Arnlaug Leira,* Oslo Universitet.

Trust and Efficiency in Universal Childcare/home Helper Policy, inom ramen för forskningsprogrammet ***Welfare, Democracy and Citizenship.*** Internationella gäster: Yo-Hsiu Liu, Jason Sheng-Fen Cheng, Pai-Fang Wang och Chin-Chun Chen från Taiwan. Oktober 2010. Åsa Lundqvist.

Welfare Nationalism and Competitive Community- Changing Contexts and Concepts for the Notion of Social Harmony. Seminarium. Internationell gäst: *Pauli Kettunen*, Helsinki, Finland. April 2010. Åsa Lundqvist.

Workshop on Nordic Family Policy in Times of Crisis and Change via Pufendorfinstitutet. Internationella gäster*: Olöf Gardarsdottir & Guony Björk* Eydal, Island, *Klaus Petersen & Mai*

Hostrup Brunse, Denmark, *Pirjo Markkola och Hanna Lindberg*, Finland, *Dorota Szelewa,* Tyskland, *Kari Melby och Arnlaug Leira* , Norge. April 2011. Åsa Lundqvist.

Internationella konferenser vid andra svenska och utländska institut.

2010

Anhörigkonferens. Frankrike. Ulla Melin Emilsson.

Asia Dynamics Initiative, Copenhagen University, Panel Gendering Asia. Danmark. November 2010. Kristina Göransson.

Blue-printkonferens. Internationell konferens. USA, Texas. Mars 2010. Ove Östling.

COMET, Communication, Medicine and Ethics. USA, Boston. Juni 2010. Tove Harnett.

EES-conference. European Evaluation Society. Tjeckien. Oktober 2010. Verner Denvall.

ESA Midterm Conference. Tyskland. September 2010. Katarina Jacobson

ESFR Congress. Family Transitions and Families in Transition. Italien. Oktober 2010. Gunvor Andersson, Maria Bangura Arvidsson.

European Evaluation Society International Conference. Oktober 2010. Stig Linde.

FEANTSA- konferens. Köpenhamn. Marcus Knutagård

FORSA-konferens. Danmark, Aarhus. Cecilia Heule.

Good Practice in Challenging Contexts: Acting Ethically in Difficult Times. England. November 2010. Kerstin Svensson.

Graduation Conference. Derby University, England. Ulla Melin Emilsson.

Hälsa och Medborgarskap i Nordisk Kontext. Norge. November 2010. Norma Montesino.

ISA, International Sociological Association Conference. Sverige. Augusti2010. Max Koch.

ISPSO Conference. International Society for the Psychoa. Study of Organizations. Annual Meeting 2010. Juni 2010. Gun Kjellberg.

ISTR 9th International Conference. Facing Crises: Challenges and Opportunities Confronting the Third Sector and Civil Society. International Society for Third Sector research (ISTR). Istanbul, Turkiet. Juli 2010. Håkan Johansson.

IASSW, 2010 joint International Conference on Social Work and Social Development. Hong-kong, Kina. Juni 2010. Arne Kristiansen, Kerstin Svensson, Susanna Björklund, Leili Laanemets.

Key Concepts in Welfare Studies. NordWel. Italien. Januari 2010. Åsa Lundqvist.

Medicinsk-historisk konferens. Norge. Leili Laanemets.

Nordisk Nätverkskonferens för Hemlöshetsforskning. Februari 2010. Marcus Knutagård.

Nordiskt Nätverkskonferens för Samhällsarbete. Norge, Bergen. Cecilia Heule.

NORM-konferens. Vilnius, Litauen. Oktober 2010. Dolf Tops.

Socialhistorisk Europeisk Konferens. Belgien. Maj 2010. Norma Montesino.

Steriliseringspolitik i de Nordiska Länderna gentemot Romer och Resande. Konferens inom nätverket RORHIN. Sverige. Norma Montesino.

Supervision Conference. Birmingham. Ulla Melin Emilsson.

The Politicial Economy of Welfare. Labour, Family and Globalization. Island. April 2010. Åsa Lundqvist.

Transforming Care: Provision, Quality and Inequalities in Later Life. Danmark. Tove Harnett.

Victim Support Scotland Conference. To Report or not to Report: the Choice Facing Victims. Scottland. Oktober 2010. Kerstin Svensson, Lotta Jägervi.

9th International Investigative Psychology Conference. England. Januari 2010. Kerstin Svens-son.

10th annual conference of the European Society of Criminology. Crime and Criminology: From individuals to organizations. Belgien. September 2010. Kerstin Svensson, Lina Ponnert, Lotta Jägervi.

12th seminar of the International Association for Tibetan Studies. Kanada. Augusti 2010. Jan Magnusson.

20th Nordic Congress of Gerontology. Reykavik. Tove Harnett.

2011

AEA-conference, American Evaluation Association. November 2011. Verner Denvall.

Child-Protection Congress 2011. Tyskland, Berlin. September 2011. Jan Gassne.

Church Work and Management in Change Conference on Church Leadership and Organizational Change. September 2011. Stig Linde.

Conference on Comparative Social Work. Walter Lorenz. Finland. Anna Meeuwisse.

Conference Secretariat on Social Action in Europe: Social Sustainable Development and Economic Challenges. Belgien. April 2011. Kerstin Svensson.

EEIEA-Konferens. Danmark, Köpenhamn. September 2011. Teres Hjärpe.

ENSACT-konferens. Belgien. Leili Laanemets.

ESPANET-konferens. Spanien. September 2011. Håkan Johansson.

ESA Midterm Conference. Schweitz. September 2011. Katarina Jacobsson, Kristina Göransson.

Europeisk Hemlöshetsforskningskonferens. England. April 2011. Marcus Knutagård.

First Research Conference in Social Work. England. Leili Laanemets.

High Ranking Workshop on the Destandardisation of Employment. Tyskland, Köln. Maj 2011. Max Koch.

Fontänhusets internationella konferens. Sverige, Stockholm. Juli 2011. Yoshiko Boregren Matsui.

Internationell Konferens för Implementeringsforskning. USA, Washington. Augusti 2011. Jan Gassne, Kjell Hansson.

Internationell Konferens för Forskning om Fontänhusrörelsen. USA, New York. Augusti 2011. Anna Meeuwisse och Yoshiko Boregren Matsui.

Internationell Studievägledarkonferens. Sverige, Göteborg. Maj 2011. Helga Skeidsvoll.

International Symposium on Cultural Gerontology. Holland, Maastricht. Oktober 2011. Håkan Jönson.

International University Week. Tyskland, Bremen. April 2011. Tabitha Wright Nielsen, Helene Lahti Edmark.

Key Concepts in Welfare Studies. NordWel. Italien. Mars 2010. Åsa Lundqvist.

Konferens om Anknytning. Holland. April 2011. Stina Balldin.

Konferens om Välfärd och Fattigdom. Finland, Helsingfors. Juni 2011. Norma Montesino.

Nordic Day-Building an Active and Caring Society: Innovation, Participation, Community. Nordiskt Välfärdscenter, Nordiska Ministerrådet. Polen, Warzawa. Jan Gassne.

Nordic Welfare Model and Globilization. Finland. April 2011. Anna Angelin.

Nordisk konferens för Civilsamhällesforskning. Maj 2011. Håkan Johansson.

Professions, Expertise and the Knowledge Society. Kroatien. Eva Johnsson, Shari Granlöf.

Punishment & Society: Politics & Culture. An International Conference. Skottland. Maj 2011. Kerstin Svensson.

Reassembling Organizations, European Group for Organizational Studies. Sverige, Göteborg. Juli 2011. Stig Linde.

SANORD-konferens. Sydafrika, Johannesburg. September 2011. Helene Lahti Edmark.

Sociologisk professionskonferens. Schweiz, Geneve. Eva Johnsson.

The 2011 Joint Nordic Conference on Welfare and Professionalism in Turbulent Times. Island. Augusti 2011. Helene Lahti, Anna Meeuwisse, Kerstin Svensson, Arne Kristiansen, Marcus Knutagård, Teres Hjärpe, Dof Tops, Ulla Melin Emilsson, Verner Denvall, Cecilia Heule.

WelMi- konferens. Finland. Maj 2011. Vanna Nordling.

4th SSEASR Conference. Bhutan. Juni/juli 2011. Jan Magnusson.

11th Annual Conference of the European Society of Criminology; Rethinking Crime and Punishment in Europe. Litauen. September 2011. Kerstin Svensson, Lotta Jägervi.

16th World Congress International Society for Criminology. Japan. Augusti 2011. Kerstin Svensson.

Bilaga1

Internationaliseringspolicy för Socialhögskolan 2010 - 2012.

Antagen av institutionsstyrelsen 2010-10-13

Utbildning på grund- och avancerad nivå

- undersöka möjligheterna till att utveckla stöd till studenterna i att kommunicera muntligt och skriftligt på engelska.
- utveckla gemensamma kurser och joinr programmes/multiple degrees tillsammans med utländska partneruniversitet.
- verka för att det internationella perspektivet finns med i alla kurser där det är relevant genom att beakta det i kurs- och utbildningsplanernas lärandemål samt vid fastställande av litteraturlistor.
- stimulera användningen av Global Research Platform i fakultetens utbildningar.
- föra in de utländska studenterna i den alumnverksamhet som utvecklas vid fakulteten.

Socialhögskolans mål

Ansvariga: internationell koordinator tillsammans med studierektorer

1. Institutionen skall kontinuerligt medverka i europeiska och internationella nätverk för utbildning på grund- och avancerad nivå.
2. Samtliga studenter i Socionomprogrammet skall under sin utbildning ha kommit i kontakt med socialt arbete i andra länder. Detta kan ske genom att kurslitteratur om socialt arbete i andra länder ingår frekvent i kurser, att gästforskare och -lärare undervisar i programmets kurser samt att kontakter med socialarbetare och studenter i andra länder möjliggörs.
3. Studenter skall ges möjlighet att träna på att kommunicera på engelska i tal och skrift.
4. Litteratur på engelska skall finnas i alla kurser. Gärna också litteratur på nordiska språk.
5. Minst 15 0/0 av socionomprogrammets studenter skall årligen göra sin Socionompraktik utomlands. Planeringen av utiandspraktiken skall påbörjas i god tid, varför information om möjligheten att praktisera utomlands skall ges tidigt.
6. Avtal om praktikplatser skall tecknas med universitet i andra länder för att skapa kvalitet och kontinuitet i Socionompraktik utomlands.
7. Särskilda examensarbeten med komparativt perspektiv, eller baserade på empiri från andra länder skall uppmuntras.
8. Kurser i socialt arbete på engelska skall finnas på både grund- och avancerad nivå. Kurserna kan vara cirkampusbaserade, internetbaserade eller så kallad blended mode.
9. Gemensamma kurser och joim programmes skall i första hand ske inom ramen för fakultetens avtal.
10. Institutionen skall verka för kontinuerligt utbyte genom både in- och utresande studenter och lärare.
11. Lärare skall uppmuntras att undervisa på engelska och att gå pedagogisk utbildning i att undervisa på engelska.
12. Årligen skall minst 0 0/0 av lärarna medverka i internationellt utbyte, dvs. cirka 6-8 personer skall antingen verka vid universitet utomlands, eller ansvara för mottagande av besökande lärare.
13. Årligen skall en ökande andellärare medverka aktivt i internationella konferenser om socialt arbete.
14. Medverkan i internationellt utvecklingsarbete skall spridas brett bland institutionens personal.

15. Lärare med erfarenhet av internationellt utbyte skall föra in dessa erfarenheter kontinuerligt i undervisning vid institutionen.
16. Gästlärare inom ramen för utbytesavtal skall undervisa i socionomprogrammet, varför god framförhållning i planeringen av utbyte eftersträvas.
17. Varje termin skall öppna föreläsningar ges av inresande gästlärare
18. En webbsida skall finnas för information om erfarenheter av utbyte.
19. Årligen skall in- och utresande studenter medverka i erfarenhetsutbyte i öppen seminarieform med syfte att inspirera till ytterligare utbyte.

Forskarutbildning

Samhällsvetenskapliga fakultetens mål
Ansvarig: Forskarutbildningsrådet

Fakulteten ska under perioden

- stimulera doktorander till att förlägga en del av sin utbildning utomlands samt att delta i internationella kurser och konferenser.
- stimulera doktorander till att skriva och publicera på engelska.
- utveckla gemensamma kurser och program för doktorander tillsammans med utländska partneruniversitet.

Socialhögskolans mål
Ansvariga: Prefekt och doktorandhandledare.

1. Doktorander skall uppmuntras delta i Nordisk-baltiska forskarskolans kurser och sommarskola. Institutionen bekostar sådant deltagande.
2. Doktorander skall stimuleras att skapa internationella kontakter och nätverk genom att delta i internationella kurser, konferenser och genom att förlägga del av sin utbildning utomlands.
3. Stöd för mundig och skriftlig forskningspresentation på engelska skall ges kontinuerligt i form av kurser, seminarier och handledning.
4. Samtliga doktorander skall under sin forskarutbildning ha presenterat sin forskning på engelska i text eller genom föredrag.
5. Kostnader för internationellt utbyte inom ramen för forskarutbildningen skall primärt finansieras genom externa stipendier och anslag.

Forskning

Samhällsvetenskapliga fakultetens mål
Ansvarig: Forskningskommitten

Fakulteten ska under perioden

- utreda huruvida meritvärdet av internationell verksamhet vid anställningar och befordringsärenden bör öka. (lärarförslagsnämnden)
- initiera ett erfarenhetsutbyte kring internationella projektansökningar. (forskningskommitten)
- synliggöra sin forskning i högre utsträckning på den internationella arenan. (LUP)
- stimulera forskarutbytet

- stimulera forskare att aktivt delta i internationella konferenser och professionella sammanslutningar och verka för att fler internationella konferenser arrangeras i Lund.
- kardägga det internationella forskningssamarbete och forskares /lärares utlandsvistelser, för att förbättra kunskapen om vilket samarbete som finns, vilka eventuella åtgärder som krävs för att stärka det internationella samarbetet samt för att bätt re kunna dra nytta av det samarbete som redan finns. (RQ08).

Socialhögskolans mål
Ansvariga: Prefekt och professorer.

1. Samtliga forskare skall vara aktiva i det internationella forskarsamhället genom deltagande i konferenser, internationell publicering och medverkan i internationella nätverk.
2. Komparativa studier skall uppmuntras.
3. Internationella gästforskare skall kontinuerligt bjudas in till institutionen. Deras besök skall vara välplanerade och de skall under vistelsen ges uttymme för att såväl förmedla sin egen forskning som föra diskussioner med breda grupper av forskare vid institutionen.

Administration

Samhällsvetenskapliga fakultetens mål
Ansvarig: Fakultetsledning (inkl. kansliet)

Fakulteten ska under perioden

- utveckla en tydlig handläggningsordning för tillgodoräknanden, inkluderande gemensamma rutiner för tillgodoräknanden och en tydlig delegations-/kompetensordning.
- utveckla den engelskspråkiga informationen om utbildningen.
- stimulera lärarmobiliteten.
- bidra till att den administrativa personalen utvecklar kunskaperna i engelska.
- uppmuntra den administrativa personalen till att åka på utbyte, t ex. inom Erasmus.
- skapa fakultetsgemensamma utbytesavtal
- fortsätta sitt arbete med att utveckla Multiple Degrees, Joint Courses och Joint Programmes med ett antal utvalda partners som håller hög kvalitet.
- utreda vilken potential det finns inom U21- och LERU-nätverken för samarbete med andra samhällsvetenskapliga fakulteter/institutioner.
- utveckla den engelskspråkiga informationen om forskning, personalärenden mm.

Socialhögskolans mål.
Ansvariga: prefekt, med stöd av internationell koordinator, studierektorer och hemsidesansvarig.

1. Administration och koordinering av internationella kontakter skall fördelas på två administratörer.
2. Lärare skall utses som särskilda kontaktpersoner för specifika geografiska områden.
3. Alla involverade i institutionens internationaliseringsarbete skall samlas en gång per termin för utbyte av information och diskussion om gemensamma och specifika behov och möjligheter till utveckling.
4. Administrativ personal skall stimuleras till internationellt utbyte.
5. Internationellt utbyte skall primärt finansieras inom ramen för utbytesavtal, fondmedel etc. I mån av utrymme kan institutionens grundanslag finansiera utbyteskostnader, framför allt i samband med utveckling av kommande utbytesavtal och upprätthållande av internationella nätverk.

6. Översättningen av information på institutionens hemsidor (enligt policy för hemsidan) skall vara genomförd inför HT2011.

Bilaga 2
Frågeformulär

Internationellt samarbete vid Socialhögskolan i Lund

Namn: Befattning:

Fyll i formuläret genom att kryssa i JA eller NEJ och sedan komplettera med eventuellt efterfrågad information i fältet nedanför. Uppge samtliga kontakter och numrera dem om de är fler än en.

Blir du tveksam om var i enkäten du skall fylla i viss information, (exempelvis har du kanske dubbla roller i ett visst sammanhang), så skriv den på båda ställen eller gör en hänvisning på det ena stället.

A: GENOMFÖRT INTERNATIONALISERINGSARBETE.
Gäller perioden 2010-01-01 – 2011-03-31

1. Har du bedrivit studier/forskning vid universitet utomlands? JA ☐ NEJ ☐

Var? (land och universitet) Tidsperiod? (hur länge samt månad och år) Finansiering?

2. Har du undervisat vid universitet utomlands? JA ☐ NEJ ☐

Var? (land och universitet) Tidsperiod? (hur länge samt månad och år) Finansiering?

3. Har du deltagit i internationell konferens? JA ☐ NEJ ☐

Var? (land och konferens) Tidsperiod? (hur länge samt månad och år) Finansiering?

4. Har du tagit emot internationell gäst? JA ☐ NEJ ☐

Vem/vilka? I vilket/vilka sammanhang? Tidsperiod? (hur länge samt månad och år) Finansiering?

5. Har du deltagit i gemensamt forskningsprojekt med universitet/forskare från andra länder? JA ☐ NEJ ☐

Vilket/vilka? Samarbetspartners? Tidsperiod? (hur länge samt månad och år) Finansiering?

6. Har du medverkat i annat internationellt sammanhang i syfte att bidra till utvecklingen av Socialhögskolans utbildning? JA ☐ NEJ ☐

I vilket sammanhang? Samarbetspartners? Tidsperiod? (hur länge samt månad och år) Finansiering?

7. Har du medverkat i annat internationellt sammanhang i syfte att utveckla annan utbildning i socialt arbete? JA ☐ NEJ ☐

I vilket sammanhang? Samarbetspartners? Tidsperiod? (hur länge samt månad och år) Finansiering?

8. Övrigt genomfört internationellt samarbete, tex workshops, annan typ av undervisning. JA ☐ NEJ ☐

Vad? Samarbetspartners? Tidsperiod? (hur länge samt månad och år) Finansiering?

B: PLANERAT INTERNATIONALISERINGSARBETE

1. Planerar du att bedriva studier/forskning vid universitet utomlands? JA ☐ NEJ ☐

Var? (land och universitet) Tidsperiod? (hur länge samt månad och år) Finansiering?

2. Planerar du att undervisa vid universitet utomlands? JA ☐ NEJ ☐

Var? (land och universitet) Tidsperiod? (hur länge samt månad och år) Finansiering?

3. Planerar du att delta i internationell konferens? JA ☐ NEJ ☐

Var? (land och konferens) Tidsperiod? (hur länge samt månad och år) Finansiering?

4. Planerar du att ta emot internationell gäst? JA ☐ NEJ ☐

Vem/vilka? I vilket/vilka sammanhang? Tidsperiod? (hur länge samt månad och år) Finansiering?

5. Planerar du att delta i gemensamt forskningsprojekt med universitet/forskare från andra länder? JA ☐ NEJ ☐

Vilket/vilka? Samarbetspartners? Tidsperiod? (hur länge samt månad och år) Finansiering?

6. Planerar du att medverka i annat internationellt sammanhang i syfte att bidra till utvecklingen av Socialhögskolans utbildning? JA ☐ NEJ ☐

I vilket sammanhang? Samarbetspartners? Tidsperiod? (hur länge samt månad och år) Finansiering?

7. Planerar du att medverka i annat internationellt sammanhang i syfte att utveckla annan utbildning i socialt arbete? JA ☐ NEJ ☐

I vilket sammanhang? Samarbetspartners? Tidsperiod? (hur länge samt månad och år) Finansiering?

8. Övrigt planerat internationellt samarbete, tex workshops, annan typ av undervisning.

JA ☐ NEJ ☐

Vad? Samarbetspartners? Tidsperiod? (hur länge samt månad och år) Finansiering?

C: NÄTVERK

1. Är du verksam i internationellt nätverk för forskning inom Socialt Arbete?

JA ☐ NEJ ☐

Vilket/vilka? Samarbetspartners? Tidsperiod? Finansiering?

2. Är du verksam i internationellt nätverk för forskning som inte direkt är inom socialt arbete? JA ☐ NEJ ☐

Vilket/vilka? Samarbetspartners? Tidsperiod? Finansiering?

3. Är du verksam i arbetsgrupp som arbetar för samarbete med universitet/institut i annat land? JA ☐ NEJ ☐

Vilket/vilka? Samarbetspartners? Tidsperiod? Finansiering?

4. Är du delaktig i annat samarbete eller har kontakter med enskilda forskare/lärare kopplat till institutionen och/eller ditt arbete? JA ☐ NEJ ☐

Vilket/vilka? Tidsperiod? Finansiering?

5. Övrigt (andra internationella nätverk av relevans för ditt arbete). JA ☐ NEJ ☐

Vilket/vilka? Tidsperiod? Finansiering?

D. ÖNSKEMÅL

1. Vilka områden (geografiska så väl som teman att arbeta kring) är intressanta för dig som lärare/forskare/administrativ personal? Finns det specifika universitet eller länder som du gärna såg att Socialhögskolan hade ett utökat samarbete med?

2. På vilket sätt påverkas institutionen av det internationella samarbete som du är/ska/hoppas vara delaktig i? Vilka är för- respektive nackdelarna i förhållande till ditt arbete på institutionen?

3. Övriga kommentarer gällande Socialhögskolans internationella samarbete.

Bilaga 3

Lista över universitet som ingår I LERU, The League of European Research Universities.

Universiteit van Amsterdam

Universitat de Barcelona

University of Cirkambridge

University of Edinburgh

Albert-Ludwigs-Universität Heidelberg

University of Helsinki

Universiteit Leiden

Katholieke Universiteit Leuven

Lund university

Imperial College London

University College London

Universitá degli Studi di Milano

Ludwig-Maximilians-Universität Munchen

University of Oxford

Université Pierre et Marie Curie, paris 6

Université Paris Sud 11

Université de Strasbourg

Universiteit Utrecht

Universität Zurich

Bilaga 4

Lista över Universitas 21.

Australia
University of Melbourne
University of New South Wales
University of Queensland

Canada
University of British Columbia
McGill University

China
Fudan University
Shanghai Jiao Tong University

Hong Kong
University of Hong Kong

India
University of Delhi

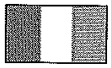

Ireland
University College Dublin

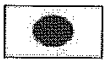

Japan
Waseda University

Mexico
Tecnológico de Monterrey

The Netherlands
University of Amsterdam

New Zealand
University of Auckland

Singapore
National University of Singapore

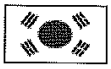

South Korea
Korea University

Sweden
Lund University

United Kingdom
University of Birmingham
University of Edinburgh

United States of America
University of Connecticut
University of Virginia

Referenslista

Policy för internationalisering vid Lunds universitet 2008-2011, antagen 2007-12-17.

Regeringens proposition 2008/09:175; *”Gränslös kunskap – högskolan i globaliseringens tid.*

“Youth on the Move-An initiative of the European Union” European Commission; Publications Office of the European Union; Luxemburg; 2010.